

ZAKON O GRAĐEVNIM PROIZVODIMA (prednact)

POGLAVLJE I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu građevnih proizvoda, sačinjavanje izjave o svojstvima i postavljanje oznake usklađenosti na građevne proizvode, obveze gospodarskih subjekata, tehnički propisi za građevne proizvode i bosanskohercegovačke tehničke specifikacije, pojednostavljeni postupci, tijela za tehničko ocjenjivanje, tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnih proizvoda, valjanost isprava o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava građevnih proizvoda izdanih prema propisima druge države i druga pitanja od značaja za oblast građevnih proizvoda.

Članak 2. (Definicije)

(1) Definicije koje se koriste u ovom Zakonu imaju slijedeća značenja:

- a) **građevni proizvod** je svaki proizvod ili sklop koji je proizveden i stavljen na tržište radi stalne ugradnje u građevine ili njezine dijelove te čija svojstva imaju učinak na svojstva građevine s obzirom na temeljne uvjete za građevinu;
- b) **sklop** je građevni proizvod koji je na tržište stavio pojedini proizvođač kao skup od najmanje dva odvojena dijela koje treba postaviti zajedno da bi se ugradili u građevinu;
- c) **građevinom** se smatra građevinski objekt trajno povezan sa tlom koji se sastoji od građevinskog sklopa i ugrađene opreme, koji u okviru tehnološkog procesa zajedno čine tehnološku cjelinu, kao i samostalno postrojenje trajno povezano sa tlom;
- d) **bitne značajke građevnog proizvoda** su one značajke građevnog proizvoda koje se odnose na temeljne uvjete za građevinu;
- e) **svojstvo građevnog proizvoda** je svojstvo koje se odnosi na odgovarajuće bitne značajke, iskazane razinom, razredom ili opisno;
- f) **razina** je rezultat ocjenjivanja svojstava građevnog proizvoda koja se odnose na njegove bitne značajke iskazane bročanom vrijednošću;
- g) **razred** je raspon razina svojstava građevnog proizvoda, od minimalne do maksimalne vrijednosti;
- h) **granična razina** je minimalna vrijednost svojstva građevnog proizvoda koja mora da se postigne ili maksimalna vrijednost koja ne smije da se prekorači;

i) **vrsta proizvoda** je skup reprezentativnih razina ili razreda svojstava građevnog proizvoda koji se odnosi na njegove bitne značajke, a koji je proizveden uporabom danih kombinacija sirovina ili drugih elemenata u nekom određenom proizvodnom procesu;

j) **tehnička specifikacija** je usklađena tehnička specifikacija i bosanskohercegovačka tehnička specifikacija;

k) **usklađene tehničke specifikacije** su usklađene norme i europski dokumenti za ocjenjivanje;

l) **bosanskohercegovačka tehnička specifikacija** je bosanskohercegovački standard kojim je preuzeta usklađena europska norma koja se primjenjuje sukladno sa ovim Zakonom, bosanskohercegovački standard na koji se poziva tehnički propis i bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje;

m) **usklađena norma** je norma koju je donijelo jedno od tijela europskih za normizaciju popisanih u Prilogu I. Direktive 98/34/EZ na temelju zahtjeva koji je izdala Komisija sukladno s člankom 6. te Direktive;

n) **bosanskohercegovački standard** je standard koji je donio Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine;

o) **dokument** za ocjenjivanje je bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje i europski dokument za ocjenjivanje;

p) **Europski dokument za ocjenjivanje** je dokument koji je donijela europska organizacija Tijela za tehničko ocjenjivanje (u daljnjem tekstu: „TAB-ova“) u svrhu izdavanja europskih tehničkih ocjena;

r) **bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje** je dokument koji je izradilo tijelo za tehničko ocjenjivanje za potrebe izdavanja bosanskohercegovačkih tehničkih ocjena;

s) **Europska tehnička ocjena** je dokumentirana ocjena svojstava građevnog proizvoda koja se odnosi na njegove bitne značajke izdata sukladno s odgovarajućim europskim dokumentom za ocjenjivanje;

t) **bosanskohercegovačka tehnička ocjena** je dokumentirana ocjena svojstava građevnog proizvoda koja se odnosi na njegove bitne značajke izdata sukladno s odgovarajućim bosanskohercegovačkim dokumentom za ocjenjivanje;

u) **namjeravana uporaba** je uporaba građevnog proizvoda kako je određeno u primjenjivoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu;

v) **specifična tehnička dokumentacija** je dokumentacija kojom se dokazuje da su metode u okviru primjenjivog sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava zamijenjene drugim metodama, pod uvjetom da su rezultati dobiveni tim drugim metodama jednaki rezultatima dobivenim metodama ispitivanja iz odgovarajuće usklađene norme;

z) **stavljanje na raspolaganje na tržištu** je svaka isporuka građevnog proizvoda za distribuciju ili uporabu na tržištu Bosne i Hercegovine, s plaćanjem ili bez plaćanja;

aa) **stavljanje na tržište** je prvo stavljanje na raspolaganje građevnog proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine;

bb) **gospodarski subjekt** je proizvođač, ovlašteni predstavnik, uvoznik ili distributer građevnog proizvoda;

cc) **proizvođač** je svaka pravna osoba koja proizvodi građevni proizvod ili koja je takav proizvod osmislila ili proizvela i trguje tim proizvodom pod svojim imenom ili žigom;

dd) **distributer** je pravna osoba ili obrtnik registriran u Bosni i Hercegovini, koji je uključen u opskrbnom lancu, koje nije proizvođač ili uvoznik i koje je u okviru obavljanja svoje djelatnosti građevni proizvod stavilo na raspolaganje na tržištu;

ee) **uvoznik** je pravna osoba ili obrtnik registriran u Bosni i Hercegovini, koje stavlja na tržište građevni proizvod iz drugih zemalja;

ff) **ovlašteni predstavnik** je pravna osoba ili obrtnik registriran u Bosni i Hercegovini, koji je dobio pisano ovlaštenje od proizvođača da s posebnim zadacima djeluje u njegovo ime;

gg) **povlačenje** je svaka mjera kojoj je cilj da spriječi da građevni proizvod u opskrbnom lancu bude stavljen na raspolaganje na tržištu;

hh) **opoziv** je svaka mjera kojoj je cilj da postigne povrat građevnog proizvoda koji je krajnjem korisniku već stavljen na raspolaganje;

ii) **kontrola** tvorničke proizvodnje je dokumentirana, stalna i unutarnja kontrola proizvodnje u tvornici, sukladno s odgovarajućom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom;

jj) **mikropoduzeće** ima značenje suglasno zakonu kojim se regulira razvrstavanje pravnih osoba;

kk) **životni ciklus** su uzastopne i međusobno povezane faze vijeka trajanja građevnog proizvoda, od nabave sirovina ili stvaranja iz prirodnih izvora do trenutka njegovog konačnog odlaganja;

ll) **kontaktne točke** predstavlja Federalno ministarstvo prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo) koje putem elektroničkog servisa zainteresiranim stranama bez naknade pruža informacije o odredbama propisa o građevnim proizvodima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;

mm) **tijelo za tehničko ocjenjivanje** je pravna osoba koje sprovodi ocjenjivanje svojstava i izdavanje tehničke ocjene za područje građevnih proizvoda za koje je imenovano;

nn) **sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava** je postupak koji se sprovodi s ciljem osiguranja usklađenosti građevnog proizvoda sa svojstvima bitnih značajki navedenih u izjavi o svojstvima koje su utvrđene u odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji, tehničkom propisu ili bosanskohercegovačkoj tehničkoj ocjeni;

oo) **dokumenti o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava** su, zavisno od primijenjenog sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava: izjava o svojstvima, certifikat o stalnosti svojstava građevnog proizvoda, certifikat o sukladnosti kontrole tvorničke proizvodnje i izvješće o ocjenjivanju svojstava, kojima se potvrđuje stalnost i/ili provjeravaju svojstva građevnog proizvoda u odnosu na njegove bitne značajke utvrđena u odgovarajućoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu;

pp) **temeljni uvjeti** za građevine su uvjeti koje građevina treba da zadovolji tokom ekonomski prihvatljivog uporabnog vijeka;

rr) **imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava** je pravna osoba koje ima ovlaštenje Ministarstva za obavljanje zadataka treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda sukladno s bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom i koje je upisano u odgovarajući registar tih tijela;

ss) **prijavljeno tijelo je imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava** koje je prijavljeno Europskoj komisiji i državama članicama Europske unije kao nezavisna treća strana za obavljanje poslova ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda sukladno s usklađenom tehničkom specifikacijom i upisano u odgovarajući registar tih tijela koji vodi Evropska komisija ("NANDO baza");

tt) **porodica građevnih proizvoda** je grupa srodnih proizvoda koji imaju sličnu namjeravanu uporabu;

uu) **zainteresirana strana** je pravna ili fizička osoba koja može utjecati, biti pod utjecajem ili se osjećati pod utjecajem odluke ili aktivnosti provedene sukladno ovom Zakonu, kao na primjer: gospodarski subjekt (proizvođač, ovlašteni predstavnik, uvoznik ili distributer građevnog proizvoda), tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, tijelo za tehničko ocjenjivanje, akademska zajednica, nadležni organi i institucije.

(2) Drugi pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Zakonu, a nisu definirani u stavku (1) ovoga članka, imaju značenje utvrđeno zakonima kojima se regulira građenje, tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti, opća sigurnost proizvoda, upravljanje kemikalijama, nadzor nad tržištem, akreditacija i standardizacija.

Članak 3.

(Opće načelo i nadležni organ)

(1) Ovaj Zakon zasniva se na općem načelu da proizvođač, ovlašteni predstavnik, uvoznik ili distributer treba da osigura da se građevni proizvodi koji se stavljaju na tržište i stavljaju na raspolaganje na tržištu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH), a koji se ugrađuju u građevine, zadovoljavaju propisane zahtjeve u pogledu ispunjavanja temeljnih uvjeta za građevine i to: mehaničke otpornosti i stabilnosti; sigurnost u slučaju požara; zaštite zdravlja i sigurnost ljudi, životinja i biljaka, okoliša i imovine, sigurnosti i pristupačnosti pri uporabi, zaštite od buke, gospodarenje energijom i očuvanje topline, kao i održivu uporabu prirodnih izvora.

(2) Nadležni organ glede ovoga Zakona je Ministarstvo.

Članak 4.

(Primjena ovoga Zakona)

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na sve građevne proizvode koji su razvrstani i prikazani u Tabeli područja građevnih proizvoda - Aneks I koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(2) Ukoliko tehnički i drugi zahtjevi za građevne proizvode iz stavka (1) ovoga članka nisu utvrđeni bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisima koje donosi federalni ministar prostornog uređenja (u daljem tekstu: ministar), na te građevne

proizvode primjenjuju se odredbe zakona kojim se regulira opća sigurnost proizvoda i zakona kojim se regulira zaštita potrošača.

(3) Upotreba građevnih proizvoda, ugradnja i svojstva koje mora da ima građevni proizvod u odnosu na njegove bitne značajke uređuju se provedbenim propisima koje donosi ministar kojima se uređuje izgradnja objekata i drugim propisima kojima se uređuju pitanja koja utiču na ispunjavanje temeljnih uvjeta za građevine.

(4) Metode koje se koriste u reguliranju uvjeta za građevine, kao i metode utvrđene provedbenim propisima koje donosi ministar a koji se odnose na bitne značajke građevnih proizvoda i druga pitanja koja se odnose na oblast građevnih proizvoda moraju biti sukladna s bosanskohercegovačkim standardima kojima su preuzete usklađene europske norme.

POGLAVLJE II - UVJETI ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE ILI STAVLJANJE NA RASPOLAGANJE NA TRŽIŠTU GRAĐEVNIH PROIZVODA I BITNE ZNAČAJKE GRAĐEVNIH PROIZVODA

Članak 5.

(Uvjeti za stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu građevnih proizvoda)

(1) Građevni proizvod se stavlja na tržište ili čini dostupnim na tržištu ako je usklađen sa tehničkim zahtjevima utvrđenim bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.

(2) Na tržište se stavlja ili stavlja na raspolaganje građevni proizvod koji je usuglašen sa bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usuglašena europska norma, koji se primjenjuje sukladno s ovim Zakonom.

(3) Za građevni proizvod za koji uvjet za stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nisu regulirani provedbenim propisom koji donosi ministar, važi dokument o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava koji je izdan od strane prijavljenog tijela.

(4) Stavak (3) ovoga članka ne odnosi se na građevni proizvod za koji je zakonima kojim se regulira zdravstvena zaštita i/ili zaštita okoliša i/ili zaštita kulturnih dobara, određen način stavljanja u promet i može se ugraditi u građevine ili njihove dijelove sukladno s tim zakonom.

Članak 6.

(Temeljni uvjeti za građevine i bitne značajke građevnih proizvoda)

(1) Temelj za pripremu bosanskohercegovačkih tehničkih specifikacija i provedbenih propisa koje donosi ministar čine temeljni uvjeti za građevine.

(2) Građevni proizvod koji je proizveden i stavljen na tržište radi stalne ugradnje u građevine ili dijelove građevine mora da ima svojstva u vezi sa njegovim bitnim značajkama koje imaju učinak na svojstva građevine tokom uobičajenog održavanja i ekonomski prihvatljivog uporabnog vijeka građevine u pogledu temeljnih uvjeta za građevine datih u Pregledu temeljenih uvjeta za građevine - Aneks II koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(3) Bitne značajke građevnih proizvoda u vezi sa temeljnim uvjetima za građevine propisuju se bosanskohercegovačkim tehničkim specifikacijama i provedbenim propisima koje donosi ministar.

(4) U bitne značajke za koje nije potrebna uputa na odgovarajuću tehničku specifikaciju ili provedbene propise koje donosi ministar su:

- a) reakcija na požar;
- b) otpornost na požar;
- c) svojstva pri vanjskom požaru;
- d) akustična svojstva;
- e) emisije opasnih tvari.

Članak 7.

(Obveze Ministarstva)

(1) Ministarstvo ima obvezu da na zahtjev gospodarskog subjekta ili privrednog društva, odnosno nadležnog tijela druge države pruži informacije o:

- a) tehničkim propisima primjenjivim na određenu vrstu proizvoda na teritoriji BiH, odnosno podatke o tome je li ta vrsta proizvoda podložna zahtjevu prethodnog pribavljanju dokumenata o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava shodno propisima BiH, kao i podatke koji se odnose na potrebu sprovođenja postupka priznavanja stranih isprava o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava na teritoriji BiH;
- b) podacima za kontakt nadležnih tijela u BiH putem kojih ih se može izravno kontaktirati, uključujući pojedinosti o tijelima odgovornim za nadzor nad provedbom dotičnih tehničkih propisa za građevne proizvode na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- c) pravnim lijekovima u BiH u slučaju spora između nadležnih tijela i gospodarskog subjekta.

(3) Ministarstvo u roku od 15 radnih dana od primitka zahtjeva iz stavka (2) dostavlja podnosiocu zahtjeva odgovor.

(4) Za pružanje informacija putem Ministarstva iz stavka (2) ovoga članka ne naplaćuje se taksa.

POGLAVLJE III – IZJAVA O SVOJSTVIMA I OZNAKA USKLAĐENOSTI

Članak 8.

(Izjava o svojstvima)

(1) Za građevne proizvode usuglašene s zahtjevima bosanskohercegovačke tehničke specifikacije i građevne proizvode usuglašene s zahtjevima utvrđenim provedbenim propisima koje donosi ministar i ovim Zakonom, proizvođač sastavlja izjavu o svojstvima građevnog proizvoda prije stavljanja tog proizvoda na tržište.

(2) Za građevni proizvod iz stavka (1) ovoga članka, podaci o njegovim svojstvima, u bilo kojem obliku, u vezi s bitnim značajkama, reguliranim u odgovarajućoj bosanskohercegovačkoj tehničkoj specifikaciji ili provedbenim propisom koji donosi ministar, smiju se davati samo ako su uključeni i pobliže naznačeni u izjavi o svojstvima, osim u slučaju kada sukladno članku 9. ovoga Zakona nije sastavljena izjava o svojstvima.

(3) Sastavljanjem izjave o svojstvima, proizvođač preuzima odgovornost za sukladnost građevnog proizvoda s takvim objavljenim svojstvima.

(4) Izjava o svojstvima koju je izradio proizvođač smatra se pouzdanom i točnom.

Članak 9.

(Izuzetak od sastavljanja izjave o svojstvima)

(1) Proizvođač nije u obvezi da sačini izjavu o svojstvima iz stavka (1) članka 8. ovoga Zakona prilikom stavljanja građevnog proizvoda na tržište, slučajevima i to ukoliko je građevni proizvod proizveden:

- a) pojedinačno ili prema posebnoj narudžbi u izvan serijskom procesu, i ako ga je proizvođač, koji je odgovoran za sigurnu ugradnju proizvoda u građevinu, ima namjeru ugraditi u pojedinačno prepoznatljivu građevinu, sukladno posebnim nacionalnim propisima, pri čemu su za izgradnju odgovorne osobe za sigurnu izgradnju građevina, pri čemu odgovornost za građevni proizvod i njegovu sigurnu ugradnju proizvođač potvrđuje pisanom izjavom, a koju odgovorni izvođač radova evidentira u građevinski dnevnik; ili
- b) na gradilištu radi ugradnje u građevinu, sukladno s odgovarajućim tehničkim propisima i za čiju proizvodnju odgovornost snosi odgovorni izvođač radova; ili
- c) na tradicionalan način ili na način koji je primjeren očuvanju baštine te u sklopu neindustrijskog procesa zbog odgovarajuće obnove službeno zaštićene građevine kao dijela izgrađenog okoliša ili njihove posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, a sukladno s propisima iz oblasti zaštite kulturnih dobara, pri čemu odgovornost za građevni proizvod i njegovu sigurnu ugradnju proizvođač potvrđuje pisanom izjavom, koju odgovorni izvođač radova evidentira u građevinski dnevnik.

(2) Ukoliko u Federaciji Bosne i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Federacija BiH) postoji tehnički propis kojim se zahtjeva izjava o svojstvima građevnog proizvoda iz stavka (1) toč. a), b) ili c) ovoga članka, koji se stavlja na raspolaganje na tržištu, stavak (1) ovoga članka se neće primjenjivati.

Članak 10.

(Sadržaj izjave o svojstvima)

(1) Izjavom o svojstvima iz članka 8. stavak (1) ovoga Zakona izražavaju se svojstva građevnog proizvoda u svezi s bitnim značajkama tih proizvoda, definirana u:

- a) odgovarajućem bosanskohercegovačkom standardu kojim je preuzeta usklađena europska norma sa popisa (u daljnjem tekstu: PBS) koji se primjenjuje sukladno s ovim Zakonom,
- b) bosanskohercegovačkom standardu na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar ili
- c) provedbenom propisu koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkom tehničkom ocjenom sa popisa (u daljnjem tekstu: PBDO) koja je za njega izdana.

(2) Izjava o svojstvima obavezno sadrži slijedeće podatke:

- a) referentni broj izjave o svojstvima;
- b) uputu na vrstu proizvoda za koji je izjava o svojstvima sastavljena;
- c) sustav ili sustave ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda, kako je utvrđeno u Aneksu III koji je sastavni dio ovoga Zakona, definirane

primjenjivom bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom;

- d) kada je to odgovarajuće, oznaku i godinu objavljivanja bosanskohercegovačkog standarda kojim je preuzeta usklađena europska norma koja se primjenjuje sukladno s ovim Zakonom, oznaku i godinu objavljivanja bosanskohercegovačkog standarda na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar, naziv provedbenog propisa koje donosi ministar i oznaku službenog glasila Federacije BiH u kojima je tehnički propis objavljen ili broj i datum izdavanja bosanskohercegovačke tehničke ocjene koja je korištena za ocjenjivanje svake bitne značajke i broj i datum objavljivanja bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje;
- e) prema potrebi, referentni broj upotrijebljene specifične tehničke dokumentacije i zahtjeve za koje proizvođač tvrdi da su sukladni s proizvodom;
- f) namjeravanu uporabu ili uporabe građevnog proizvoda sukladno s primjenjivom bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisima koje donosi ministar;
- g) popis bitnih značajki građevnog proizvoda, kako je utvrđeno u primijenjenoj bosanskohercegovačkoj tehničkoj specifikaciji ili provedbenim propisima koje donosi ministar za objavljenu namjeravanu uporabu ili uporabe;
- h) svojstvo barem jedne bitne značajke građevnog proizvoda koja je relevantna za objavljenu namjeravanu uporabu;
- i) prema potrebi, svojstvo građevnog proizvoda, izraženo razinama, razredima ili opisno, prema potrebi temeljeno na izračunu u vezi s njegovim bitnim značajkama utvrđenima sukladno s člankom 6. stavak (3) ovoga Zakona;
- j) svojstva bitnih značajki građevnog proizvoda koja se odnose na namjeravanu uporabu ili uporabe, sukladno s odgovarajućom bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisima koje donosi ministar kojim je definirana uporaba građevnog proizvoda;
- k) slova "NPD" (bez utvrđenog svojstva) za navedene bitne značajke građevnog proizvoda za koje svojstva nisu objavljena;
- l) kada je za građevni proizvod izdana bosanskohercegovačka tehnička ocjena, svojstva građevnog proizvoda u vezi sa svim bitnim značajkama sadržanim u primijenjenoj bosanskohercegovačkoj tehničkoj ocjeni, izražena razinama, razredima ili opisno.

(3) Obrazac Izjave o svojstvima sa uputstvima o načinu njenog popunjavanja - Aneks IV koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(4) Izjavu o svojstvima iz članka 8. stavak (1) ovoga Zakona prate i informacije iz zakona o stavljanju u promet kemikalija, kao informacije o sigurnosti koje su dio tehničkih uputstava.

Članak 11.

(Oblik i dostava izjave o svojstvima i tehničke upute)

(1) Presliku izjave o svojstvima za svaki zasebni proizvod koji je stavljen na raspolaganje na tržištu potrebno je dostaviti korisniku u papirnatom obliku ili elektroničkim putem.

(2) Ako se dostavlja serija istog građevnog proizvoda jednom korisniku, ona može biti praćena pojedinačnom preslikom izjave o svojstvima u papirnatom obliku ili elektroničnim putem.

(3) Ako je preslika izjave o svojstvima dostavljena samo elektroničnim putem, na zahtjev korisnika preslika izjave o svojstvima građevnog proizvoda dostavlja se i u papirnatom obliku.

(4) Proizvođač objavljuje izjavu o svojstvima iz članka 8. stavak (1) ovoga Zakona na web stranici ukoliko:

- a) je osigurao da se sadržaj izjave o svojstvima ne mijenja nakon objave na web stranici;
  - b) je osigurao da se web stranica na kojoj je objavljena izjava o svojstvima prati i održava tako da web stranica i izjava o svojstvima korisnika građevnih proizvoda budu stalno na raspolaganju;
  - c) se korisnicima građevnih proizvoda omogućiti pristup izjavi o svojstvima bez naknade u periodu od deset godina nakon stavljanja na raspolaganje građevnog proizvoda na tržištu;
  - d) su primateljima građevnih proizvoda osigurane upute za pristup web stranici i izjavi o svojstvima koja su sastavljena za takve proizvode dostupne na navedenim web stranicama.
- (5) Tehničke upute prate svaki građevni proizvod koji je stavljen na raspolaganje na tržištu. Ako se dva ili više istih građevnih proizvoda isporučuju odjednom, tehničke upute prate svaki pojedinačni paket.
- (6) Kod isporuke građevnog proizvoda u rasutom stanju, tehničke upute prate svaku pojedinačnu isporuku.
- (7) Tehničke upute obvezno sadrže sigurnosne obavijesti, podatke značajne za skladištenje, transport, ugradnju i uporabu građevnog proizvoda. U tehničkim uputama navodi se rok do kojeg se građevni proizvod može ugraditi, odnosno da taj rok nije ograničen.
- (8) Osim pisanog teksta, tehničke upute mogu da sadrže i crteže i ilustracije.
- (9) Proizvođač osigurava da je svaki pojedinačni proizvod ili serija istog proizvoda koji stavlja na tržište povezan s određenom izjavom o svojstvima, i to s pomoću jedinstvene identifikacijske oznake vrste proizvoda.
- (10) Izjava o svojstvima, tehničke upute, kao i druge obavijesti i dokumenta o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava sačinjavaju se na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Članak 12.

(Postavljanje oznake usklađenosti)

- (1) Oznaka usklađenosti postavlja se na one građevne proizvode za koje je proizvođač sastavio izjavu o svojstvima sukladno s čl. 8. i 10. ovoga Zakona.
- (2) Ako proizvođač nije sastavio izjavu o svojstvima sukladno s čl. 8. i 10. ovoga Zakona na građevni proizvod, ne smije se postaviti oznaka usklađenosti.
- (3) Proizvođač koji postavi ili ako se u njegovo ime postavi oznaka usklađenosti, na taj način naznačuje da preuzima odgovornost za usklađenost tog građevnog proizvoda s objavljenim svojstvom u izjavi o svojstvima, kao i usklađenost sa svim primjenjivim zahtjevima propisanim ovim Zakonom.
- (4) Za građevni proizvod čiji su zahtjevi propisani bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom koji donosi ministar, oznaka usklađenosti je jedina oznaka kojom se potvrđuje usklađenost tog građevnog proizvoda s objavljenim svojstvom u vezi s bitnim značajkama propisanim bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta europska usklađena norma (sa PBS), bosanskohercegovačkim standardom na koji se poziva provedbeni propisi koje donosi ministar, je definirano u provedbenom propisu koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkom tehničkom ocjenom koja je za njega izdana.

(5) Uporaba građevnih proizvoda koji nose oznaku usklađenosti ne može da bude onemogućena uvjetima koje određuju imaoци javnih ovlaštenja kada objavljena svojstva u izjavi o svojstvima odgovaraju zahtjevima za takvu uporabu.

Članak 13.

(Pravila i uvjeti za postavljanje oznake usklađenosti)

(1) Oznaka usklađenosti postavlja se na građevni proizvod tako da bude vidljiva, čitljiva i neizbrisiva. Ako zbog prirode proizvoda nije moguće ili opravdano postaviti oznaku usuglašenosti na građevni proizvod ili na etiketu pričvršćenu na građevni proizvod, oznaka usuglašenosti se postavlja na ambalažu ili na priložne dokumente.

(2) Uz oznaku usuglašenosti navode se dvije posljednje znamenke godine u kojoj je prvi put bila postavljena oznaka usuglašenosti, ime i registrirana adresa proizvođača ili identifikacijska oznaka koja omogućuje jednostavno i bez ikakve dvojbe identifikaciju imena i adrese proizvođača, jedinstvena identifikacijska oznaka vrste proizvoda, referentni broj izjave o svojstvima, razinu ili razred objavljenog svojstva u izjavi o svojstvima, uputu na primijenjenu bosanskohercegovačku tehničku specifikaciju ili provedbeni propis koji donosi ministar, identifikacijski broj imenovanog tijela koje je sprovelo ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, i ako je primjenljivo, namjeravanu uporabu koja je propisana u primijenjenoj bosanskohercegovačkoj tehničkoj specifikaciji ili provedbenim propisom koji donosi ministar, na način prikazan u Aneksu V koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(3) Oznaka usuglašenosti postavlja se na građevni proizvod prije njegova stavljanja na tržište BiH. Može biti priložena grafičkom ili drugom oznakom koja jasno označava poseban rizik ili uporabu.

(4) Zabranjeno je građevni proizvod označiti drugim znakom koji nije oznaka usuglašenosti već na njega samo podsjeća svojim sadržajem ili oblikom čime bi kod korisnika mogao da stvori zablude da se radi o oznaci usklađenosti ili ako bi označavanje proizvoda drugim znakom smanjilo vidljivost, odnosno čitljivost oznake usklađenosti.

(5) Neodgovarajućim označavanjem građevnog proizvoda smatra se:

- a) postavljanje oznake usklađenosti na građevni proizvod na koji se ne primjenjuje bosanskohercegovačka tehnička specifikacija ili tehnički propis;
- b) nepostavljanje oznake usklađenosti na građevni proizvod za koji je obveza njegovog postavljanja propisana odgovarajućom bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.

(6) Na građevni proizvod iz uvoza oznaka usklađenosti postavlja se na temelju rješenja ministra kojim je priznato važenje isprava izdane od strane drugih država koja prati građevinski proizvod, kao i u slučaju stranih isprava koje važe u BiH na temelju potvrđenog međunarodnog sporazuma.

Članak 14.

(Oblik, izgled i sadržaj oznake usklađenosti)

Oblik, izgled i sadržaj oznake usklađenosti - Aneks V koji je sastavni dio ovoga Zakona.

POGLAVLJE IV - OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Članak 15.

(Obveze proizvođača)

(1) Proizvođač sastavlja izjavu o svojstvima sukladno čl. 8. i 10. ovoga Zakona i postavlja bosanskohercegovačku oznaku usklađenosti sukladno s čl. 12. i 13. ovoga Zakona.

(2) Proizvođač na temelju izjave o svojstvima, izrađuje tehničku dokumentaciju koja sadrži sve bitne elemente u vezi s traženim sustavom ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava.

(3) Proizvođač čuva tehničku dokumentaciju i izjavu o svojstvima tijekom deset godina nakon stavljanja građevnog proizvoda na tržište.

(4) Proizvođač jamči da su uspostavljeni postupci kojima se jamči da serijska proizvodnja građevnog proizvoda zadržava objavljena svojstva u izjavi o svojstvima, uzimajući u obzir eventualne nastale promjene u vrsti proizvoda odnosno tehničkoj dokumentaciji ili u primijenjenim bosanskohercegovačkim tehničkim specifikacijama ili provedbenim propisom koji donosi ministar.

(5) U cilju jamstva točnosti, pouzdanosti i stalnosti svojstava građevnog proizvoda objavljenih u izjavi o svojstvima, proizvođač provodi ispitivanje uzoraka građevnog proizvoda koji je stavljen na tržište ili stavljen na raspolaganje na tržištu, provjerava da li ima pritužbi, neusklađenih i povučenih građevnih proizvoda i vodi registar pritužbi, registar neusklađenih i povučenih građevnih proizvoda i o tome obavještava distributere.

(6) Proizvođač jamči da njegovi građevni proizvodi imaju oznaku vrste, kontrolni ili serijski broj partije, šarže ili drugi element kojim se omogućuje njihova identifikacija ili, ako to nije moguće zbog veličine ili prirode proizvoda, zahtijevane podatke navodi na ambalaži ili u dokumentu koja se prilaže uz građevni proizvod.

(7) Proizvođač naznačuje na građevnom proizvodu odnosno, na njegovoj ambalaži ili u pratećoj dokumentaciji, svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig te svoju adresu. Adresa ukazuje na jedinstveno mjesto na kojem je moguće kontaktirati proizvođača.

(8) Kada se građevni proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu, proizvođač jamči da su uz proizvod priložene tehničke upute i sigurnosne obavijesti iz članka 11. stavak (5) ovoga Zakona.

(9) Proizvođač koji smatra ili ima razloga vjerovati da građevni proizvod koji je stavio na tržište nije sukladan s izjavom o svojstvima ili nije sukladan s ostalim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona, dužan je da odmah poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi uskladio taj građevni proizvod sa izjavom o svojstvima, odnosno taj građevni proizvod povukao sa tržišta ili opozvao.

(10) Ako građevni proizvod iz stavka (9) ovoga članka predstavlja rizik, proizvođač je dužan da odmah o tome obavijestiti federalnog tržnog inspektora, predočavajući detalje, posebno u pogledu neusklađenosti te o svim poduzetim korektivnim mjerama.

(11) Na zahtjev federalnog tržnog inspektora, proizvođač dostavlja sve podatke i dokumentaciju kojima dokazuje usklađenost građevnog proizvoda s izjavom o svojstvima i njegovu usklađenost s drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona.

Članak 16. **(Ovlašteni predstavnik)**

(1) Proizvođač može da imenuje ovlaštenog predstavnika pisanim ovlaštenjem. Ovlaštenom predstavniku ovlaštenjem je dopušteno da obavlja najmanje sljedeće zadatke:

- a) stavlja na raspolaganje federalnom tržnom inspektoru izjavu o svojstvima i tehničku dokumentaciju tijekom razdoblja iz članka 15. stavak (3) ovoga Zakona;
- b) na obrazloženi zahtjev federalne tržne inspekcije, dostavlja tom organu sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usklađenosti građevnog proizvoda s izjavom o svojstvima i usklađenosti s drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona;
- c) surađuje sa federalnom tržnom inspekcijom, na njihov zahtjev, u svakoj aktivnosti koja se poduzima radi uklanjanja rizika koji predstavljaju građevni proizvodi obuhvaćeni ovlaštenjem ovlaštenog predstavnika.

(2) Na temelju ovlaštenja iz stavka (1) ovoga članka, ovlašteni predstavnik može obavljati i druge poslove, osim posla izrade tehničke dokumentacije.

Članak 17. **(Obveze uvoznika)**

(1) Uvoznik stavlja na tržište BiH samo građevne proizvode koji su sukladni s zahtjevima iz ovoga Zakona.

(2) Uvoznik jamči da je prije stavljanja građevnog proizvoda na tržište BiH, osigurao da je:

- a) proizvođač izvršio ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava;
- b) proizvođač izradio tehničku dokumentaciju iz članka 15. stavak (2) ovoga Zakona;
- c) proizvođač izradio izjavu o svojstvima sukladno čl. 8. i 10. ovoga Zakona;
- d) na građevni proizvod, kada je propisano, postavljena bosanskohercegovačka oznaka usklađenosti;
- e) građevni proizvod praćen dokumentacijom i tehničkim uputama koji su propisani ovim Zakonom;
- f) proizvođač ispunio zahtjeve navedene u članku 15. st. (6) i (7) ovoga Zakona.

(3) Uvoznik koji ima opravdanu sumnju da građevni proizvod nije sukladan s izjavom o svojstvima ili da nije usuglašen s drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona, može odložiti stavljanje tog građevnog proizvoda na tržište, sve dok ne bude sukladan s priloženom izjavom o svojstvima, te dok nije sukladan s drugim primjenjivim zahtjevima propisanim ovim Zakonom ili dok izjava o svojstvima ne bude ispravljena.

(4) Ako građevni proizvod iz stavka (3) ovoga članka predstavlja rizik, uvoznik je dužan da o tome obavijesti proizvođača i federalnog tržnog inspektora.

(5) Uvoznik je dužan da navede svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registracijski žig te svoju adresu za kontakt na građevnom proizvodu ili, ako to nije moguće, tražene elemente navede na ambalaži građevnog proizvoda ili u prapratnom dokumentu.

(6) Kada se građevni proizvod stavlja na raspolaganje na tržištu, uvoznik jamči da su uz građevni proizvod priložene tehničke upute i sigurnosne obavijesti.

(7) Uvoznik jamči da, dok je građevni proizvod pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja ili prijevoza građevnog proizvoda ne ugrožavaju njegovu usuglašenost s izjavom o svojstvima, kao ni usuglašenost s drugim primjenjivim zahtjevima propisanim ovim Zakonom.

(8) U cilju osiguravanja točnosti, pouzdanosti i stalnosti objavljenih svojstava građevnog proizvoda u izjavi o svojstvima, uvoznik može provoditi testiranje uzoraka građevnog proizvoda koji je stavljen na tržište ili stavljen na raspolaganje na tržištu, istražuje da li ima pritužbi, neusklađenosti i povučenih građevnih proizvoda, i ako ih ima vodi registar pritužbi i registar neusklađenih i povučenih proizvoda, te o tome obavještava distributere.

(9) Uvoznik koji smatra ili ima razloga vjerovati da građevni proizvod koji je stavio na tržište nije sukladno s izjavom o svojstvima ili drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona, dužan je da odmah poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi taj građevni proizvod doveo u suglasnost s izjavom o svojstvima, odnosno taj građevni proizvod povukao sa tržišta ili opozvao.

(10) Ako građevni proizvod iz stavka (9) ovoga članka predstavlja rizik, uvoznik je dužan da odmah o tome obavijesti federalnog tržnog inspektora, navodeći istodobno detalje, posebno, o neusklađenosti te o svim poduzetim korektivnim mjerama.

(11) Uvoznik je dužan da za razdoblje iz članka 15. stavka (3) ovoga Zakona, stavi na raspolaganje presliku izjave o svojstvima federalnog tržnog inspektora te da jamči da tehnička dokumentacija bude dostupna federalnog tržnog inspektora na njegov zahtjev.

(12) Na temelju zahtjeva federalnog tržnog inspektora uvoznik je dužan da dostavi sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usklađenosti građevnog proizvoda s izjavom o svojstvima te njegovu usklađenost s drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona.

(13) Uvoznik je dužan da surađuje s federalnim tržnim inspektorom, u svakoj aktivnosti koja se poduzima kako bi se uklonili svi rizici koje predstavlja građevni proizvod koji je stavio na tržište.

Članak 18.

(Obveze distributera)

(1) Distributer stavlja na raspolaganje na tržištu BiH građevne proizvode koji su sukladni sa zahtjevima iz ovoga Zakona.

(2) Distributer je dužan da prije stavljanja na raspolaganje građevni proizvod na tržištu BiH, jamči da je:

- a) na građevni proizvod, kada je propisano, postavljena bosanskohercegovačka oznaka usklađenosti;
- b) građevni proizvod praćen dokumentacijom te tehničkim uputama i sigurnosnim podacima koji su propisani ovim Zakonom;
- c) proizvođač i uvoznik poštovali zahtjeve propisane člankom 15. st. (6) i (7) i člankom 17. stavak (5) ovoga Zakona;

d) postupio sukladno s člankom 11. stavak (5) ovoga Zakona.

(3) Distributer koji smatra ili ima razloga vjerovati da građevni proizvod nije sukladno s izjavom o svojstvima ili drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona, ne može taj građevni proizvod da stavlja na raspolaganje na tržištu sve dok isti nije sukladno s priloženom izjavom o svojstvima te dok nije sukladno s drugim primjenjivim zahtjevima propisanim ovim Zakonom ili dok izjava o svojstvima ne bude ispravljena.

(4) Ako građevni proizvod iz stavka (3) ovoga članka predstavlja rizik, distributer je dužan da o tome obavijesti proizvođača ili uvoznika i kantonalnog tržnog inspektora.

(5) Distributer jamči da, dok je građevni proizvod pod njihovom odgovornošću, uvjeti skladištenja i prijevoza građevnog proizvoda ne dovode u opasnost njegovu usuglašenost s izjavom o svojstvima i usuglašenost s drugim primjenjivim zahtjevima iz ovoga Zakona.

(6) Distributer koji smatra ili ima razloga vjerovati da građevni proizvod koji je stavio na raspolaganje na tržištu nije sukladno s izjavom o svojstvima ili ostalim zahtjevima propisanim ovim Zakonom, dužan je da odmah poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi uskladio taj građevni proizvod, odnosno taj građevni proizvod povukao sa tržišta ili opozvao.

(7) Ako građevni proizvod iz stavka (6) ovoga članka predstavlja rizik, distributer je dužan da odmah o tome obavijesti kantonalnog tržnog inspektora, navodeći istodobno detalje, posebno, o neusklađenosti te o svim poduzetim korektivnim mjerama.

(8) Na temelju zahtjeva kantonalnog tržnog inspektora distributer je dužan da, dostavi sve podatke i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usklađenosti građevnog proizvoda s izjavom o svojstvima te njegovu usklađenost s drugim primjenjivim zahtjevima propisanim ovim Zakonom.

(9) Distributer, na zahtjev nadležnog kantonalnog tržnog inspektora, surađuje u svakoj aktivnosti koja se poduzima kako bi se uklonili svi rizici koje predstavlja građevni proizvod koji je stavio na raspolaganje na tržištu.

Članak 19.

(Slučajevi u kojima se obveze proizvođača primjenjuju na uvoznika ili distributera)

Uvoznik ili distributer ima prava i obveze proizvođača propisane člankom 15. ovoga Zakona ako stavlja građevni proizvod na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom ili kada mijenjaju građevni proizvod koji je već stavljen na tržište na način koji može utjecati na njegovu usklađenost s izjavom o svojstvima.

Članak 20.

(Identifikacija gospodarskih subjekata)

Tijekom razdoblja iz članka 15. stavka (3) ovoga Zakona, gospodarski subjekti dužni su da, na zahtjev federalnog tržnog inspektora, odnosno kantonalnog tržnog inspektora, daju podatke o svakom gospodarskom subjektu koji im je isporučio građevni proizvod, kao i podatke o svakom gospodarskom subjektu kojem su oni isporučili građevni proizvod.

POGLAVLJE V - TEHNIČKI PROPISI ZA GRAĐEVNE PROIZVODE I BOSANSKOHERCEGOVAČKE TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Članak 21.

(Tehnički propisi i bosanskohercegovački standardi)

(1) Tehničkim propisom i/ili bosanskohercegovačkim standardom na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar jamče se metode i kriteriji ocjenjivanje svojstava građevnih proizvoda u vezi sa njihovim bitnim značajkama.

(2) Provedbenim propisom koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkim standardom na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar može se propisati i namjeravana uporaba građevnog proizvoda.

(3) Za ocjenjivanje svojstava građevnih proizvoda u vezi s njihovim bitnim značajkama provedbenim propisom koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkim standardom na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar mogu se zajamčiti metode koje su manjeg intenziteta od testiranja u svrhu ocjenjivanja svojstava građevnog proizvoda, pod uvjetom da se na taj način ne ugrožava točnost, pouzdanost ili dosljednosti rezultata.

(4) Provedbeni propis koji donosi ministar ili bosanskohercegovački standard na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar utvrđuje primjenjivu prikladnu kontrolu tvorničke proizvodnje kojom se uzimaju u obzir posebni uvjeti proizvodnog procesa za građevni proizvod na koji se odnosi.

(5) Provedbeni propis koji donosi ministar ili bosanskohercegovački standard na koji se poziva provedbeni propis koji donosi ministar utvrđuje tehničke detalje potrebne za provedbu sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda na koji se odnosi.

(6) Ministar donosi Pravilnik kojim se uređuje popis bosanskohercegovačkih standarda kojim su preuzete usklađene europske norme i popis bosanskohercegovačkih dokumenata za ocjenjivanje, sa utvrđenim datumom početka njihove primjene, koji se primjenjuju u skladu sa ovim Zakonom.

Članak 22.

(Bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje)

(1) Za svaki građevni proizvod koji nije obuhvaćen ili nije u potpunosti obuhvaćen usklađenom normom, provedbenim propisom koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkim standardom, a čije svojstvo glede njegovih bitnih značajka ne može biti u potpunosti ocijenjeno sukladno postojećoj usklađenoj normi, provedbenim propisom koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkom standardu, na zahtjev proizvođača za bosanskohercegovačku tehničku ocjenu, tijelo za tehničko ocjenjivanje izrađuje bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje, uz suglasnost Ministarstva, u slučajevima kada:

- a) građevni proizvod ne spada u okvir nijednog od postojećih usklađenih normi, provedbenog propisa koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkog standarda;
- b) metoda ocjenjivanja navedena u usklađenoj normi, provedbenom propisu koji donosi ministar ili bosanskohercegovačkom standardom nije prikladna za ocjenu za najmanje jednu bitnu značajku tog proizvoda ili
- c) postojeća usklađena norma, provedbeni propis koji donosi ministar ili bosanskohercegovački standard ne predviđa nijednu metodu ocjenjivanja u vezi s barem jednom bitnom značajkom tog građevnog proizvoda.

(2) Ministar može koristiti bosanskohercegovačke dokumente za ocjenjivanje kao temelj za prijedlog Institutu za standardizaciju Bosne i Hercegovine koje donosi bosanskohercegovački standard za proizvode iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Donošenje bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje poštuje načela i postupke utvrđena u članku 23. – 27. ovoga Zakona.

Članak 23.

(Izrada bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje)

(1) Bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje izrađuje se i donosi tako da:

- a) je transparentan za proizvođača na kojeg se odnosi;
- b) određuje prikladna obvezna vremenska ograničenja kako bi se izbjeglo neopravdano kašnjenje;
- c) na odgovarajući način uzima u obzir zaštitu poslovne tajne i povjerljivosti;
- d) dopušta primjereno učešće Ministarstva;
- e) je troškovno učinkovit za proizvođača;
- f) jamči kolegijalnost i dovoljan stepen koordinacije između tijela za tehničko ocjenjivanje koja su imenovana za proizvod na koji se bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje odnosi.

(2) Bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje izrađuje se na temelju zahtjeva za bosanskohercegovačku tehničku ocjenu koji proizvođač građevnog proizvoda podnosi tijelu za tehničko ocjenjivanje.

(3) Tijelo za tehničko ocjenjivanje koje zaprimi zahtjev za bosanskohercegovačku tehničku ocjenu, u roku od 30 dana, pisanim putem obavješćuje proizvođača da li je građevni proizvod obuhvaćen, u cijelosti ili djelomično, usklađenom normom, bosanskohercegovačkim standardom ili provedbenim propisom koji donosi ministar kako slijedi:

- a) kada je proizvod u cijelosti obuhvaćen usklađenom normom, bosanskohercegovačkim standardom ili provedbenim propisom koji donosi ministar, tijelo za tehničko ocjenjivanje obavješćuje proizvođača da bosanskohercegovačka tehnička ocjena ne može biti izdana;
- b) kada je proizvod u cijelosti obuhvaćen bosanskohercegovačkim dokumentom za ocjenjivanje, tijelo za tehničko ocjenjivanje obavješćuje proizvođača da će taj dokument biti korišten kao temelj za izdavanje bosanskohercegovačke tehničke ocjene;
- c) kada proizvod nije obuhvaćen ili nije u cijelosti obuhvaćen nijednom usklađenom normom, bosanskohercegovačkim standardom ili provedbenim propisom koji donosi ministar, tijelo za tehničko ocjenjivanje primjenjuje načela iz članka 24. ovoga Zakona.

(4) U slučajevima iz stavka (3) točka c) ovoga članka, tijelo za tehničko ocjenjivanje, unutar tri mjeseca od primitka zahtjeva, obavješćuje:

- a) Ministarstvo o sadržaju zahtjeva i

b) proizvođača o sljedećem:

- dokumentaciji koju treba dostaviti (opis građevnog proizvoda, specifikacije i izvješća o ispitivanju u kojima se detaljno opisuje građevni proizvod i njegova namjeravana uporaba, pojedinosti tvorničke kontrole proizvodnje koju proizvođač namjerava provesti), podatke o proizvodnim pogonima u kojima će se građevni proizvod proizvoditi,
- obvezi da omogući predstavniku tijela za tehničko ocjenjivanje obilazak proizvodnih pogona tijekom radnog vremena, da surađuje s tijelom za tehničko ocjenjivanje i da dostavi tijelu za tehničko ocjenjivanje, na zahtjev, svu potrebnu dokumentaciju u postupku izdavanja bosanskohercegovačke tehničke ocjene,
- tijeku postupka izrade bosanskohercegovačkog dokumenta o ocjenjivanju i prijedlogu roka potrebnog za izradu bosanskohercegovačkog dokumenta o ocjenjivanju,
- načinu obračuna troškova pripreme i izrade bosanskohercegovačke tehničke ocjene, koje snosi proizvođač.

(5) U roku od 30 dana od dana prijema tehničke dokumentacije iz stavka (4) točka b) podtočka 1) ili alineja 1 tijelo za tehničko ocjenjivanje i proizvođač moraju regulirati ugovorne obveze o izradi bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje, koje između ostalog sadrže i Program rada za izradu bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje koji uključuje:

- a) plan rada tijela za tehničko ocjenjivanje,
- b) sastav radne skupine koja će raditi na izradi bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje, koju formira tijelo za tehničko ocjenjivanje,
- c) koordinaciju tijela za tehničko ocjenjivanje sa zainteresiranim stranama čiji rad je povezan sa pitanjem kojim se bosanskohercegovačkim dokumentom za ocjenjivanje uređuje na tržištu građevnih proizvoda.

(6) Tijelo za tehničko ocjenjivanje omogućava Ministarstvu da, u procesu izrade bosanskohercegovačkog dokumenta o ocjenjivanju sudjeluje kroz rad u radnoj skupini.

(7) Radna skupina, kojom koordinira tijelo za tehničko ocjenjivanje, priprema nacrt bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje, u roku od šest mjeseci od dana prosljeđivanja obavijesti iz stavka (4) ovoga članka.

(8) Tijelo za tehničko ocjenjivanje dostavlja proizvođaču nacrt bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje.

(9) Proizvođač je dužan da izjašnjenje na nacrt bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje dostavi tijelu u roku od 15 radnih dana od datuma njegovog prijema.

(10) Tijelo za tehničko ocjenjivanje obavješćuje Ministarstvo o svakoj odgodi u vezi s vremenskim ograničenjima utvrđenima u st. (3) do (9) ovoga članka.

Članak 24.

(Donošenje bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje)

(1) Ukoliko izjašnjenje proizvođača iz članka 23. stavka (9) ovoga Zakona sadrži prijedlog za izmjenu nacrta bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje, tijelo za tehničko

ocjenjivanje obavještava proizvođača da je njegov prijedlog usvojen ili obrazlaže razloge neprihvatanja prijedloga za izmjenu nacrtu bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje.

(2) Nakon odobravanja nacrtu bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje od strane proizvođača, prijedlog bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje tijelo za tehničko ocjenjivanje dostavlja Ministarstvu.

(3) Ministarstvo je dužno da suglasnost na prijedlog bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje ili zahtjev za njegove izmjene i dopune, dostavi tijelu za tehničko ocjenjivanje najkasnije u roku od 15 radnih dana od dana njegovog prijema.

(4) Nakon dobivanja suglasnosti iz stavka (3) ovoga članka, tijelo za tehničko ocjenjivanje dostavlja proizvođaču i Ministarstvu po jedan primjerak bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje na koji je suglasnost dana.

Članak 25.

(Objavljivanje bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje)

Ministar donosi Pravilnik kojim se bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje iz članka 24. stavak (4) ovoga Zakona uključuje u popis donesenih bosanskohercegovačkih dokumenata.

Članak 26.

(Sadržaj bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje)

- (1) Bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje obvezno sadrži:
- a) opći opis građevnog proizvoda,
  - b) uporabu građevnog proizvoda,
  - c) značenje izraza koji se koriste u bosanskohercegovačkom dokumentu o ocjenjivanju,
  - d) popis bitnih značajki relevantnih za namjeravanu uporabu građevnog proizvoda kako je predvidio proizvođač i kako je dogovoreno između proizvođača i tijela za tehničko ocjenjivanje,
  - e) metode i kriterije za ocjenjivanje svojstava građevnog proizvoda u vezi sa njegovim bitnim značajkama,
  - f) glavne postavke/načela tvorničke kontrole proizvodnje koja će se primjenjivati, uzimajući u obzir uvjete procesa proizvodnje građevnog proizvoda,
  - g) predviđeni sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda s tehničkim detaljima potrebnim za njegovu provedbu,
  - h) rok važenja bosanskohercegovačke tehničke ocjene, koji ne može biti duži od pet godina, kao i uvjete za produženje roka važenja bosanskohercegovačke tehničke ocjene, ako je proizvođač podnio zahtjev tijelu za tehničko ocjenjivanje za produženje roka valjanosti bosanskohercegovačke tehničke ocjene najkasnije šest mjeseci prije isteka roka valjanosti bosanskohercegovačke tehničke ocjene,
  - i) postupak izdavanja izmijenjene bosanskohercegovačke tehničke ocjene,
  - j) postupak povlačenja bosanskohercegovačke tehničke ocjene,
  - k) popis referentnih dokumenata korištenih u izradi bosanskohercegovačkog dokumenta o ocjenjivanju.
- (2) U slučaju kada se svojstvo jedne od bitnih značajki građevnog proizvoda može prikladno ocijeniti primjenom metoda i kriterija koji su već utvrđeni u drugim tehničkim specifikacijama ili tehničkim propisima, postojeće metode i kriteriji se koriste pri izradi bosanskohercegovačkog dokumenta o ocjenjivanju.

Članak 27.

(Primjedbe na bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje)

(1) Ukoliko zainteresirana osoba na tržištu građevnih proizvoda smatra da bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje sa popisa objavljenih PBDO ne zadovoljava u potpunosti temeljne uvjete za građevine, o tome obavještava Ministarstvo.

(2) Ministarstvo nakon razmatranja primjedaba i savjetovanja sa tijelom za tehničko ocjenjivanje koje je izradilo bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje, donosi rješenje kojim se:

- a) zainteresiranoj osobi iz stavka (1) ovoga članka obrazlažu razlozi za neprihvatanje prijedloga za izmjenu bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje ili
- b) zahtijeva od tijela za tehničko ocjenjivanje izmjena bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje ili
- c) povlači upućivanja na bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje, o čemu se obavještavaju tijelo za tehničko ocjenjivanje i zainteresirana osoba iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 28.

(Bosanskohercegovačka tehnička ocjena)

(1) Bosanskohercegovačku tehničku ocjenu izdaje tijelo za tehničko ocjenjivanje, na zahtjev proizvođača, a na osnovu bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje utvrđenog sukladno s ovim Zakonom.

(2) Bosanskohercegovačka tehnička ocjena obuhvata, prema razinama, razredima ili opisu, svojstva koja se objavljuju za one bitne značajke koje su utvrdili proizvođač i tijelo za tehničko ocjenjivanje koje je primilo zahtjev za bosanskohercegovačku tehničku ocjenu za objavljenu namjeravanu uporabu i tehničke detalje potrebne za provedbu sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava.

(3) Oblik i sadržaj bosanskohercegovačke tehničke ocjene se nalaze u Aneksu VI koji je sastavni dio ovoga Zakona.

Članak 29.

(Ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava)

(1) Ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava građevnih proizvoda u vezi s njihovim bitnim značajkama provodi se sukladno s jednim od sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava: sustav 1+, sustav 1, sustav 2+, sustav 3 i sustav 4, utvrđenih u Aneksu III.

(2) Aktivnosti koje u okviru sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava iz stavka (1) ovoga članka provodi proizvođač ili imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava su:

- a) kontrola tvorničke proizvodnje;
- b) daljnje ispitivanje uzoraka koje proizvođač uzima u proizvodnom pogonu sukladno s propisanim planom ispitivanja;

- c) ocjenjivanje svojstava građevnog proizvoda koje se provodi na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije proizvoda;
- d) početni pregled proizvodnog pogona i kontrole tvorničke proizvodnje;
- e) kontinuirani nadzor, ocjenjivanje i vrednovanje kontrole tvorničke proizvodnje;
- f) ispitivanja slučajnih uzoraka koje imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava uzima u proizvodnom pogonu ili skladišnim prostorima proizvođača.

(3) S obzirom na funkciju imenovanih tijela uključenih u ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava za građevne proizvode potrebno je razlikovati:

- a) imenovano tijelo za certificiranje proizvoda;
- b) imenovano tijelo za certificiranje kontrole tvorničke proizvodnje i
- c) imenovani laboratorij.

(4) U zavisnosti od sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava koji se provodi, imenovano tijelo izrađuje dokument o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava, i to:

- a) certifikat o stalnosti svojstava građevnog proizvoda;
- b) certifikat o usklađenosti kontrole tvorničke proizvodnje ili
- c) izvješće o ocjenjivanju svojstava.

(5) Provedbenim propisom koji donosi ministar propisat će se jedan od sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava iz Aneksa III koji će se primjenjivati na građevni proizvod ili porodicu građevnih proizvoda, obuhvaćenih i/ili bitne značajke građevnog proizvoda, vodeći računa o učinku na zdravlje i sigurnost ljudi te o posljedicama koje ostavlja na okoliš.

POGLAVLJE VI - POJEDNOSTAVLJENI POSTUPCI

Članak 30.

(Uporaba prikladne tehničke dokumentacije)

(1) Pri utvrđivanju vrste proizvoda, proizvođač može zamijeniti ispitivanje tipa ili izračun tipa prikladnom tehničkom dokumentacijom kojom se dokazuje da:

- a) građevni proizvod koji proizvođač stavlja na tržište postiže određenu razinu ili razred svojstva, za jednu ili više bitnih značajki tog građevnog proizvoda, bez ispitivanja ili izračunavanja ili bez dodatnih ispitivanja ili izračunavanja sukladno uvjetima utvrđenima u relevantnom bosanskohercegovačkim standardu kojim je preuzeta usklađena europska norma sa PBS;
- b) građevni proizvod, obuhvaćen bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usklađena europska norma sa PBS, koji proizvođač stavlja na tržište odgovara tipu/vrsti proizvoda drugog građevnog proizvoda koji je proizveo drugi proizvođač te koji je već ispitan sukladno sa odgovarajućim bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usklađena europska norma, u kom slučaju proizvođač stječe pravo da objavi svojstva koja odgovaraju svim ili nekim ispitnim rezultatima tog drugog proizvoda. Proizvođač može da koristi ispitne rezultate koje je dobio drugi proizvođač isključivo nakon što ga je za to ovlastio navedeni proizvođač, koji ostaje odgovoran za točnost, pouzdanost i dosljednost navedenih ispitnih rezultata ili
- c) građevni proizvod, koji proizvođač stavlja na tržište i koji je obuhvaćen bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usklađena europska norma

sa PBS, predstavlja sustav sačinjen od dijelova koje proizvođač sastavlja pomno prateći detaljne upute koje mu je dao dobavljač takvog sustava ili njegove dijelove, a koji je već ispitao taj sustav ili taj dio s obzirom na jednu ili više bitnih značajka sukladno s relevantnim bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usklađena europska norma u kom slučaju proizvođač stječe pravo da objavi svojstvo koje odgovara svim ili nekim ispitnim rezultatima za sustav ili dijelove koja mu je zajamčena. Proizvođač može koristiti ispitne rezultate koje je ishodio drugi proizvođač ili dobavljač sustava samo nakon što ga je za to ovlastio navedeni proizvođač ili dobavljač sustava, koji ostaje odgovoran za točnost, pouzdanost i stalnost tih ispitnih rezultata.

(2) Ako građevni proizvod iz stavka (1) ovoga članka pripada porodici građevnih proizvoda na koju se, za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava primjenjuje Sustav 1 + ili Sustav 1 iz članka 29. i Aneksa III ovoga Zakona, tehničku dokumentaciju iz stavka (1) ovoga članka provjerava imenovano tijelo za certifikaciju proizvoda iz članka 29. i Aneksa III.

Članak 31.

(Uporaba pojednostavljenih postupaka za mikropoduzeća)

(1) Mikropoduzeće koje proizvodi građevni proizvod obuhvaćen bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usklađena europska norma sa PBS, može da:

- a) zamijeni određivanje vrste proizvoda na temelju ispitivanja tipa primjenjivim Sustavima 3 i 4 iz članka 29. i Aneksa III ovoga Zakona uporabom metoda koje se razlikuju od metoda sadržanih u relevantnom bosanskohercegovačkom standardu kojim je preuzeta usklađena europska norma;
- b) postupa sa građevnim proizvodom na koji se primjenjuje Sustav 3 sukladno odredbama za Sustav 4.

(2) Kada primjenjuje pojednostavljene postupke, pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka dokazuje sukladnost građevnog proizvoda s primjenjivim zahtjevima uporabom specifične tehničke dokumentacije i dokazuje istovjetnost upotrijebljenih postupaka s postupcima utvrđenima u relevantnom bosanskohercegovačkom standardu kojim je preuzeta usklađena europska norma.

Članak 32.

(Uporaba specifične tehničke dokumentacije)

(1) Za građevni proizvod obuhvaćen bosanskohercegovačkim standardom kojim je preuzeta usklađena europska norma sa PBS, koji je, po zahtjevu za posebnu narudžbu, proizveden pojedinačno ili po mjeri u izvan serijskoj proizvodnji te koji je ugrađen u pojedinačno prepoznatljivu građevinu, proizvođač može da zamjeni dio ocjenjivanja svojstava primijenjenog sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava, specifičnom tehničkom dokumentacijom kojom dokazuje usklađenost građevnog proizvoda sa primjenjivim zahtjevima i istovjetnost upotrijebljenih postupaka s postupcima utvrđenima u relevantnom bosanskohercegovačkom standardu kojim je preuzeta usklađena europska norma.

(2) Ako građevni proizvod iz stavka (1) ovoga članka pripada porodici građevnih proizvoda na koji se, za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, primjenjuje Sustav 1+ ili Sustav 1 iz članka 29. i Aneksa III ovoga Zakona, specifičnu tehničku dokumentaciju provjerava imenovano tijelo za proizvod utvrđeno člankom 29. i Aneksom III.

POGLAVLJE VII - TIJELA ZA TEHNIČKO OCJENJIVANJE

Članak 33.

(Imenovanje tijela za tehničko ocjenjivanje)

(1) Na zahtjev pravne osobe, ministar donosi rješenje o imenovanju tijela za tehničko ocjenjivanje koje provodi ocjenjivanje svojstava i izdavanje tehničke ocjene za jednu ili više područja građevnih proizvoda utvrđenih u Aneksu I.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim propisuje način imenovanja i oduzimanja odobrenja tijelu za tehničko ocjenjivanje, kao i način utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za imenovanje tijela za tehničko ocjenjivanje.

(3) Tijelo za tehničko ocjenjivanje može biti imenovano za jednu ili više područja građevnih proizvoda ako ispunjava uvjete za:

- a) nadležnost;
- b) kompetencije;
- c) samostalnost;
- d) nepristranost.

(4) Tijelo za tehničko ocjenjivanje ispunjava uvjete za nadležnost ako zadovoljava kriterije utvrđene u Tablici 1, - Aneks VII koji je sastavni dio ovoga Zakona.

(5) Tijelo za tehničko ocjenjivanje ispunjava uvjete za kompetentnost:

- a) ako ima dovoljan broj zaposlenih i drugih radno angažiranih osoba sa stručnim znanjem i odgovarajućim radnim iskustvom iz područja građevnih proizvoda za koje se imenuje od kojih je najmanje jedna zaposlena sa punim radnim vremenom na neodređeno vreme, koja je određena za odgovornu osobu za izdavanje tehničke ocjene;
- b) ako stručna osoba za područje građevnih proizvoda zadovoljava uvjete za kompetentnost i odgovorno je za sprovođenje aktivnosti utvrđenih u Tablici 2, Aneksa VII.

(6) Tijelo za tehničko ocjenjivanje ispunjava uvjete samostalnosti u odlučivanju ako je statutom ili drugim općim aktom od uprave društva osiguralo samostalnost i neovisnost od rukovodstva tijela za tehničko ocjenjivanje u obavljanju poslova iz Tablice 2, Aneksa VII.

(7) Tijelo za tehničko ocjenjivanje ispunjava uvjete nepristranosti, odnosno osiguranja ravnoteže interesa na tržištu građevnih proizvoda, ako ima formirano interno tijelo za nadzor nad obavljanjem poslova izdavanja tehničke ocjene na način utvrđen standardom BAS EN ISO/IEC 17065.

Članak 34.

(Obveze tijela za tehničko ocjenjivanje)

(1) Tijelo za tehničko ocjenjivanje provodi ocjenjivanje svojstava i izdaje tehničku ocjenu za područje građevnih proizvoda za koje je imenovano.

(2) Tijelo za tehničko ocjenjivanje obavezno je da ispunjava uvjete propisane u Aneksu VII za područje građevnih proizvoda za koje je imenovano.

(3) Tijelo za tehničko ocjenjivanje javno objavljuje svoju organizacijsku shemu i imena osoba odgovornih za donošenje odluka.

Članak 35.

(Nadziranje i ocjenjivanje tijela za tehničko ocjenjivanje)

(1) Tijelo za tehničko ocjenjivanje dužno je da jednom godišnje od dana pravomoćnosti rješenja iz članka 33. stavak (1) ovoga Zakona, kao i na pisani zahtjev Ministarstva, izvještava Ministarstvo o sprovođenju ocjenjivanja i izdavanja tehničkih ocjena za područje građevnih proizvoda za koje je imenovano. Uz izvještaj se dostavljaju i dokazi potrebni za provjeru i nadzor nad ispunjavanjem propisanih uvjeta za obavljanje poslova za koje je doneseno rješenje iz članka 33. stavak (1) ovoga Zakona.

(2) Ako tijelo za tehničko ocjenjivanje više ne zadovoljava uvjete za obavljanje poslova za koje je donijeto rješenje iz članka 33. stavak (1) ovoga Zakona, dužno je da o tome, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana nastajanja tih okolnosti izvijesti Ministarstvo.

(3) Nakon saznanja o mogućem prestanku ispunjenosti propisanih uvjeta, odnosno o neispunjavanju obaveza i/ili istekom roka za dostavu podataka iz stavka (2) ovoga članka, Ministarstvo po službenoj dužnosti ili po prijavi zainteresirane strane pokreće postupak provjere ispunjenosti propisanih uvjeta, odnosno obveza tijela za tehničko ocjenjivanje.

(4) Ako u postupku provjere utvrdi nedostatke zbog kojih tijelo za tehničko ocjenjivanje ne ispunjava propisane uvjete, Ministarstvo zaključkom određuje rok za otklanjanje nedostataka koji ne može biti duži od 60 dana.

(5) U slučaju da imenovano tijelo za tehničko ocjenjivanje ne otkloni nedostatke utvrđene zaključkom iz stavka (4) ovoga članka u određenom roku, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku važenja rješenja o imenovanju u cijelosti ili pojedinih dijelova iz dispozitiva predmetnog rješenja iz članka 33. stavak (1) ovoga Zakona, a koje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ako u postupku provjere utvrdi da tijelo za tehničko ocjenjivanje i dalje ispunjava propisane uvjete, Ministarstvo zaključkom obustavlja postupak provjere.

Članak 36.

(Identifikacijski brojevi i popis imenovanih tijela za tehničko ocjenjivanje)

(1) Ministarstvo kao javnu knjigu u elektroničkom obliku vodi registar imenovanih tijela za tehničko ocjenjivanje koji sadrži podatke i to:

- a) identifikacijski broj imenovanog tijela;
- b) broj i datum rješenja o imenovanju kojim se odobrava provođenje ocjenjivanja svojstava i izdavanja tehničke ocjene za jednu ili više područja građevnih proizvoda za koje je tijelo imenovano;
- c) poslovno ime, odnosno naziv i adresu sjedišta imenovanog tijela;
- d) naziv područja građevnih proizvoda na koje se rješenje iz točke b) ovoga stavka odnosi;
- e) datum prestanka važenja rješenja iz točke b) ovoga stavka, kada je primjenjivo;
- f) datum početka i isteka perioda trajanja suspenzije, sa podatkom o obimu suspenzije;
- g) ime ovlaštenog lica odgovornog za potpisivanje bosanskohercegovačke tehničke ocjene.

(2) Identifikacijski broj iz stavka (1) točka a) ovoga članka jeste jedinstveni broj imenovanog tijela koji se dodjeljuje tom tijelu prilikom njegovog prvog upisa u registar.

(3) Ministarstvo nakon upisa imenovanog tijela za tehničko ocjenjivanje u registar, na svojoj web stranici objavljuje popis imenovanih tijela za tehničko ocjenjivanje iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Ministarstvo jamči da je navedeni popis iz stavka (1) ovoga članka ažuriran.

POGLAVLJE VIII - TIJELA ZA OCJENJIVANJE I PROVJERU STALNOSTI SVOJSTAVA GRAĐEVNIH PROIZVODA

Članak 37.

(Imenovanje tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnih proizvoda)

(1) Na zahtjev pravne osobe, koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ministar donosi rješenje o imenovanju tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnog proizvoda.

(2) Ministar donosi Pravilnik o načinu davanja i oduzimanja imenovanja za obavljanje zadataka treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda, kao i način utvrđivanja ispunjenosti propisanih uvjeta za imenovanje tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

Članak 38.

(Uvjeti za imenovanje tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnih proizvoda)

(1) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava obavlja zadatke treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda, ako ispunjava sljedeće:

- a) da je uspostavljeno na temelju važećih zakonskih propisa i ima pravnu osobnost;
- b) da tvori tijelo treće strane, koje je neovisno o organizaciji ili građevnom proizvodu koji ocjenjuje;
- c) da je neovisno i da ne postoji sukob interesa u slučaju da pripada nekom poslovnom udruženju ili profesionalnom savezu koji predstavlja poduzeća uključena u osmišljavanje, proizvodnju, nabavu, sklapanje, uporabu ili održavanje građevnih proizvoda koje ono ocjenjuje;
- d) da njegova uprava i osoblje odgovorno za provedbu zadataka treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava ne smiju biti projektant, proizvođač, dobavljač, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavatelj građevnog proizvoda koji ocjenjuju, kao ni ovlašteni predstavnik bilo koje od tih strana. Navedeno ne isključuje uporabu ocijenjenih proizvoda koji su potrebni za djelovanje imenovanog tijela ili uporabu proizvoda za osobne potrebe;
- e) da njegova uprava i osoblje odgovorno za provedbu zadataka treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava ne smiju biti izravno uključeni u projektiranje, proizvodnju ili izvedbu, marketing, ugradnju, uporabu ili održavanje tih

građevnih proizvoda niti predstavljati stranke koje su uključene u navedene aktivnosti. Oni se ne smiju uključiti ni u kakve djelatnosti koje bi mogle biti u sukobu s neovisnošću njihove prosudbe i poštenjem povezanim s aktivnostima za koje su određeni rješenjem iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona, naročito u pogledu pružanja savjetodavne usluge;

- f) da osigura da djelovanje njegovih podružnica ili podugovarača ne utječe na povjerljivost, objektivnost i neovisnost njegovih djelatnosti ocjenjivanja i/ili provjera;
- g) da njegovo osoblje obavlja zadatke treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava s najvišim stupnjem profesionalnog poštenja i potrebne tehničke stručnosti za posebno područje, te mora biti oslobođeno svih pritisaka i uzroka, posebno financijskih, koji bi mogli utjecati na njegovu prosudbu ili na rezultate njegovih aktivnosti ocjene i/ili provjere, posebno od strane osoba ili skupine osoba koje imaju interes za rezultate takvih aktivnosti;
- h) da bude sposobno obavljati sve zadatke treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava koji mu je dodijeljen sukladno s Aneksom III, a za koje je podnio zahtjev iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona, bilo da te zadatke provodi samo tijelo ili netko u njegovo ime ili uz njegovu odgovornost.

(2) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava dužno je da u svakom trenutku i za svaki sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava i za svaku vrstu građevnih proizvoda za koju su tehnički zahtjevi utvrđeni tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom koji donosi ministar, a u vezi s bitnim značajkama i zadacima za koje je izdato rješenje iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona, ima na raspolaganju sljedeće:

- a) nužno osoblje s tehničkim znanjem te dovoljnim i prikladnim iskustvom za provedbu zadataka treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava;
- b) nužan opis postupaka sukladno kojima se provodi ocjenjivanje svojstava, istodobno jamčeći transparentnost i sposobnost ponavljanja tih postupaka;
- c) mora imati uspostavljene odgovarajuće politike i postupke kojima se razlikuju zadaci koje provodi kao imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava i druge aktivnosti;
- d) postupke nužne za obavljanje njegovih aktivnosti koje uzimaju u obzir veličinu poduzeća, sektor u kojemu djeluje, njegovu strukturu, stupanj složenosti određene proizvodne tehnologije i masovnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

(3) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava mora imati sredstva potrebna za prikladno izvršavanje tehničkih i administrativnih zadataka vezanih uz aktivnosti za koje je izdato rješenje iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona i mora imati pristup cjelokupnoj nužnoj opremi ili uređajima.

(4) Osoblje imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnog proizvoda odgovorno za obavljanje aktivnosti u okviru sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava posjeduje sljedeće:

- a) jasnu tehničku i strukovnu izobrazbu koja obuhvaća sve zadatke treće strane u postupku ocjenjivanja i vrednovanja stalnosti svojstava u odgovarajućem području za koje je izdato rješenje iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona;
- b) zadovoljavajuće poznavanje uvjeta za ocjenjivanje i provjeru koju izvršavaju te ovlaštenje da obavljaju navedene aktivnosti;
- c) odgovarajuće znanje i razumijevanje tehničkih specifikacija i tehničkih propisa i odgovarajućih odredbi ovoga Zakona;
- d) sposobnost potrebnu za izradu certifikata, zapisa i izvještaja kojima se dokazuje da su ocjenjivanje i provjera građevnog proizvoda provedeni.

(5) Nepristranost imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, njegove uprave i osoblja za ocjenjivanje mora biti osigurana.

(6) Naknada za rad uprave imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava i osoblja za ocjenjivanje ne ovise o broju provedenih ocjenjivanja niti o rezultatima takvih ocjenjivanja.

(7) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava posjeduje osiguranje od odgovornosti za provedeno ocjenjivanje i/ili provjeru.

(8) Osoblje imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava obavezno je da čuva profesionalne tajne koje se odnose na podatke dobivene pri provedbi zadataka nezavisne treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava, osim kada to zahtjeva federalni tržišni inspektor, pri čemu vlasnička prava proizvođača moraju biti zaštićena.

Članak 39.

(Akreditacija u postupku imenovanja tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

(1) Potvrdom o akreditaciji dokazuju se kompetencije tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, i to:

- a) Za tijelo za certificiranje proizvoda za aktivnosti izdavanja certifikata o stalnosti svojstava prema Sustavu 1+ i Sustavu 1, potvrdom o akreditaciji prema BAS EN ISO/IEC 17065 s područjem akreditacije za certificiranje građevnih proizvoda prema bosanskohercegovačkim tehničkim specifikacijama i/ili provedbenim propisima koje donosi ministar, te dodatno prema zahtjevima norme BAS EN ISO/IEC 17025 najmanje za jednu ispitnu metodu kojom se ispituju svojstva i bitne značajke građevnog proizvoda, i to za jedan građevni proizvod iz područja proizvoda, navedenoga u Aneksu I ovoga Zakona, kojoj pripada građevni proizvod za koji se tijelo imenuje;
- b) Za tijelo za certificiranje kontrole tvorničke proizvodnje za aktivnosti izdavanja certifikata o kontrole tvorničke proizvodnje prema Sustavu 2+, potvrdom o akreditaciji prema BAS EN ISO/IEC 17065, s područjem akreditacije za certificiranje građevnih proizvoda prema bosanskohercegovačkim tehničkim specifikacijama i/ili tehničkim propisima;
- c) Za laboratorij za ocjenjivanja svojstava građevnog proizvoda na temelju ispitivanja prema Sustavu 3, potvrdom o akreditaciji prema BAS EN ISO/IEC 17025, s područjem akreditacije koje sadrži norme za ispitivanja kojima se ispituju svojstva i bitne značajke građevnih proizvoda na koje upućuje bosanskohercegovačka tehnička specifikacija i/ili tehnički propis i to najmanje za jednu ispitnu metodu kojom se ispituju svojstva i bitne značajke građevnog proizvoda.

(2) Laboratorij za ocjenjivanje i provjeru svojstava građevnih proizvoda na temelju ispitivanja, u odnosu na bitne značajke: reakcije na požar, otpornosti na požar, svojstva prilikom vanjskog požara, apsorpciju buke odnosno emisija opasnih tvari, dokazuje osposobljenost potvrdom o akreditaciji prema BAS EN ISO/IEC 17025, s područjem akreditacije koje sadrži norme za ispitivanja kojima se ispituju svojstva i bitne značajke građevnih proizvoda glede reakcije na požar, otpornosti na požar, svojstva prilikom vanjskog požara, apsorpciju buke odnosno emisija opasnih tvari, neovisno o tome koji je građevni proizvod u pitanju.

(3) Dodatni uvjeti za kompetencije tijela za ocjenjivanje i usklađenost i provjeru stalnosti svojstava se nalaze u Aneksu III.

Članak 40.

(Društva kćeri i podugovaratelji imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

(1) Ako imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava podgovori određene zadatke povezane sa zadacima treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava ili kada traži pomoć svoje podružnice, osigurava da podugovaratelj ili društvo kći ispunjavaju sve uvjete iz čl. 38. i 39. ovoga Zakona i o tome obavješćuje Ministarstvo.

(2) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava preuzima potpunu odgovornost za zadatke koje su izvršili podugovaratelji ili društva kćeri.

(3) Aktivnosti u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava mogu biti podgovorene ili ih može izvršiti društvo kći samo uz suglasnost klijenta.

(4) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava čuva dokumente koji se odnose na ocjenjivanje kvalifikacija svakog podugovaratelja ili društva kćeri i na zadatke koje takve stranke izvršavaju na temelju Aneksa III i dostavlja ih, po zahtjevu, Ministarstvu.

Članak 41.

(Uporaba pogona izvan ispitnog laboratorija imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

(1) Na zahtjev proizvođača i u slučaju kada je to opravdano tehničkim, ekonomskim ili logističkim razlozima, imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava može izvršiti ispitivanja iz članka 29. ovoga Zakona ili navedena u Aneksu III, za sustave ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava 1+, 1 i 3 ili dati da se takva ispitivanja izvrše pod njihovim nadzorom, u proizvodnim pogonima uporabom ispitne opreme internog laboratorija proizvođača ili, uz prethodnu suglasnost proizvođača, u vanjskom laboratoriju, uporabom ispitne opreme tog laboratorija.

(2) Na zahtjev tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, ministar rješenjem iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona odobrava i obavljanje ispitivanja izvan njegovih akreditiranih ispitnih laboratorija.

(3) Prije izvršavanja ispitivanja iz stavka (1) ovoga članka, imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava potvrđuje da su zadovoljeni zahtjevi ispitne metode i ocjenjuje da li:

- a) ispitna oprema sadrži odgovarajući kalibracijski sustav i je li zajamčena sljedivost mjerenja;
- b) je zajamčena kakvoća ispitnih rezultata.

Članak 42.

(Nadzor nad ispunjenosti uvjeta tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

Nadzor nad ispunjenosti propisanih uvjeta i obveza imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava i nakon pravomoćnosti rješenja iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona, vrši

Ministarstvo, provjerom obveze obavještanja dostavljene od strane tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava utvrđene ovim Zakonom.

Članak 43.

(Obveze imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

(1) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava izvršava zadatke treće strane sukladno sa sustavima ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava propisanim člankom 29. ovoga Zakona i u Aneksu III.

(2) Ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava provodi se transparentno što se tiče proizvođača, te na razmjernan način, kako bi se izbjegao nepotreban teret za gospodarske subjekte. Imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava izvršavaju svoje aktivnosti vodeći računa o veličini poduzeća, sektora u kojemu djeluje, njegovoj strukturi, stupnju složenosti proizvodne tehnologije i masovnoj ili serijskoj prirodni proizvodnog procesa.

(3) Ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava provodi se sukladno s člankom 29. ovoga Zakona, shodno stupnju strogoće koji se zahtijeva za proizvod i ulozi koju proizvod ima u ispunjavanju svih temeljnih uvjeta za građevine.

(4) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava će pisanim putem zahtijevati da proizvođač poduzme prikladne korektivne mjere te će mu odbiti zahtjev za izdavanje certifikata, u slučaju kada, tijekom početnog nadzora proizvodnog pogona i nadzora proizvodnje u tvornici ustanovi da proizvođač nije zajamčio stalnost svojstava proizvedenog građevnog proizvoda.

(5) U slučaju kada imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, tijekom aktivnosti nadzora usmjerenih na provjeru stalnosti svojstava proizvedenog proizvoda, ustanovi da građevni proizvod više nema ista svojstva potrebna za vrstu proizvoda, zatražit će pisanim putem od proizvođača da poduzme prikladne korektivne mjere, te će po potrebi, obustaviti ili povući certifikat.

Članak 44.

(Obveze imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava u vezi s obavješćivanjem)

(1) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava obavješćuje Ministarstvo o sljedećem:

- a) svakom odbijanju izdavanja, ograničenju, obustavi ili povlačenju certifikata;
- b) svim okolnostima koje utječu na područje primjene i uvjete na osnovu kojih je izdano rješenje iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona;
- c) svakom zahtjevu o provedenim aktivnostima ocjenjivanja i/ili provjeravanja stalnosti svojstava, a koje im je dostavio federalni tržišni inspektor;
- d) zadacima treće strane sukladno sustavu ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava provedenih u obimu za koji ispunjava uvjete za obavljanje zadataka nezavisne treće strane i o svim drugim izvršenim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i podugovaranje, na zahtjev Ministarstva.

(2) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, samostalno ili na zahtjev nadležnih organa dostavlja sve bitne podatke o svim problemima koji proizlaze iz negativnih rezultata tih ocjena i/ili provjera.

Članak 45.

(Koordinacija imenovanih tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

Imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava međusobno surađuju i koordiniraju aktivnosti.

Članak 46.

(Identifikacijski brojevi i popis imenovanih tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

(1) Ministarstvo kao javnu knjigu u elektroničkom obliku vodi registar imenovanih tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava koji sadrži podatke i to:

- a) identifikacijski broj imenovanog tijela;
- b) broj i datum rješenja o imenovanju kojim se odobrava sprovođenje određenih aktivnosti ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava za koje je tijelo imenovano;
- c) poslovno ime, odnosno naziv i adresu sjedišta imenovanog tijela;
- d) vrstu, odnosno naziv proizvoda ili grupe proizvoda na koje se rješenje iz točke b) ovoga stavka odnosi;
- e) obim aktivnosti za koje je utvrđena osposobljenost imenovanog tijela;
- f) datum prestanka važenja rješenja iz točke b) ovoga stavka, kada je primjenjivo;
- g) datum početka i isteka perioda trajanja suspenzije, sa podatkom o obimu suspenzije;
- h) ime ovlaštene osobe odgovorne za potpisivanje isprava o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava.

(2) Identifikacijski broj iz stavka (1) točka a) ovoga članka jeste jedinstveni broj imenovanog tijela koji se dodjeljuje tom tijelu prilikom njegovog prvog upisa u registar.

(3) Ministarstvo nakon upisa imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava u registar, na svojoj web stranici objavljuje popis imenovanih tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Ministarstvo jamči da je navedeni popis iz stavka (1) ovoga članka ažuriran.

(5) Tijelo iz stavka (3) ovoga članka obavlja zadatke treće strane u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda po pravomoćnosti rješenja iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona.

POGLAVLJE IX - VALJANOST ISPRAVA O PROVEDENOM OCJENJIVANJU I PROVJERI STALNOSTI SVOJTAVA GRAĐEVNIH PROIZVODA I OZNAKA SUKLADNOSTI IZDANIH U INOZEMSTVU

Članak 47.

(Valjanost isprava izdanih u inozemstvu)

- (1) Dokumenti o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava građevnog proizvoda izdani u inozemstvu valjani su u Bosni i Hercegovini, ukoliko su izdani sukladno s potvrđenim međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina, odnosno Federacija Bosne i Hercegovine ili ukoliko je njihova valjanost potvrđena provjerom koju sprovodi imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.
- (2) Ministar donosi Pravilnik o utvrđivanju postupka provjere valjanosti dokumenata iz stavka (1) ovog članka, kao i popis bosanskohercegovačkih standarda kojim su preuzete usuglašene europske norme (PBS) i popis europskih tehničkih ocjena na koje će se postupak provjere primjenjivati, a koji će vršiti imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

Članak 48.

(Uvjeti za priznavanje valjanosti isprava izdanih u inozemstvu)

Ministar rješenjem odlučuje o valjanosti dokumenta o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava građevnog proizvoda, koji je izdalo inozemno tijelo koje obavlja poslove nezavisne treće strane, u slučaju kada:

- a) za predmetni građevni proizvod koji se nalazi na PBS, ne postoji imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava u BiH, odnosno Federacije BiH;
- b) za predmetni građevni proizvod iz neusklađenog područja, ne postoji odgovarajuća bosanskohercegovačka tehnička specifikacija ili provedbeni propis koji donosi ministar.

Članak 49.

(Utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za priznavanje isprava izdanih u inozemstvu)

- (1) Ispunjenost uvjeta za priznavanje dokumenata o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava građevnog proizvoda izdanog u inozemstvu utvrđuje se rješenjem ministra.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka donosi se na prijedlog povjerenstva koje obrazuje ministar.
- (3) Članovi povjerenstva iz stavka (2) ovoga članka imaju pravo na naknadu za rad.
- (4) Za izdavanje rješenja iz stavka (1) ovoga članka plaća se naknada.

Članak 50.

(Registar priznatih isprava izdanih u inozemstvu)

- (1) Ministarstvo kao javnu knjigu u elektroničkom obliku vodi registar priznatih stranih isprava koji sadrži:
  - a) registarski broj priznatih stranih isprava kojima se potvrđuje usklađenost proizvoda sa stranim tehničkim propisima (u daljnjem tekstu: strane isprave);
  - b) broj i datum rješenja o priznanju strane isprave;
  - c) vrsta strane isprave;
  - d) poslovno ime, odnosno naziv i sjedište pravne osobe koja je izdala stranu ispravu;

- e) naziv države u kojoj je strana isprava izdata;
- f) naziv stranog tehničkog propisa, odnosno standarda ili druge tehničke specifikacije na temelju koje je izdan strani dokument;
- g) vrstu, odnosno naziv proizvoda i druge podatke za bliže prepoznavanje proizvoda na koji se strani dokument odnosi;
- h) datum početka i rok važenja strane isprave;
- i) presliku strane isprave.

(2) Osim podataka iz stavka (1) ovoga članka, registar stranih isprava sadrži i podatke o ispravama o usklađenosti koje važe u BiH, odnosno Federaciji BiH, na temelju potvrđenih međunarodnih ugovora čiji je potpisnik BiH, odnosno Federacije BiH.

(3) Ministarstvo nakon upisa strane isprave u registar, na svojoj web stranici objavljuje popis stranih isprava iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Ministarstvo jamči da je navedeni popis iz stavka (1) ovoga članka ažuriran.

POGLAVLJE X – UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 51.

(Upravni nadzor nad provođenjem Zakona)

(1) Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, sprovodi Ministarstvo.

(2) Nadzor iz stavka (1) ovoga članka uključuje i nadzor nad radom i trajnim ispunjavanjem propisanih uvjeta imenovanih tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava i tijela za tehničko ocjenjivanje.

Članak 52.

(Inspekcijski nadzor nad provođenjem Zakona)

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona kod proizvođača, ovlaštenog predstavnika i uvoznika vrši federalna tržna inspekcija.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona kod distributera vrši kantonalna tržna inspekcija.

(3) Inspekcijski nadzor u svezi uporabe građevnih proizvoda, sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, kao i posebnim propisima kojima se utvrđuju zahtjevi za uporabu građevnih proizvoda, ugradnju i svojstva građevnih proizvoda u odnosu na njihove bitne značajke koje se odnose na temeljne uvjete za građevinu, provodi nadležni inspektor građenja, inspektor zaštite od požara, inspektor zaštite okoliša, sanitarni inspektor i drugi inspektori, sukladno posebnim propisima.

Članak 53.

(Postupanje federalnog tržnog inspektora kada građevni proizvod predstavlja ozbiljan rizik)

(1) Ukoliko federalni tržni inspektor poduzima mjere sukladno zakonu kojim se uređuje nadzor nad tržištem ili ukoliko ima dostatne razloge vjerovati da građevni proizvod ne postiže objavljena svojstva i predstavlja rizik za ispunjenje temeljnih uvjeta za građevine, provodi procjenu tog proizvoda koja obuhvata provjeru ispunjenosti odgovarajućih uvjeta utvrđenih ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona.

(2) Ukoliko tijekom procjene iz stavka (1) ovoga članka, federalni tržni inspektor utvrdi da građevni proizvod nije usklađen sa zahtjevima iz ovoga Zakona, tehničkim specifikacijama ili tehničkim propisom i da predstavlja ozbiljan rizik, uključujući ozbiljan rizik čije posljedice nisu trenutne i zahtijevaju žurno postupanje, rješenjem će naložiti nadziranom gospodarskom subjektu koji građevni proizvod stavlja ili stavlja na raspolaganje na tržištu da u razumnom razdoblju, a ne duže od 30 dana, poduzme sve prikladne korektivne mjere kojima će taj građevni proizvod uskladiti sa propisanim zahtjevima, posebno s objavljenim svojstvima ili da proizvod povuku s tržišta, opozovu ga unutar razumnog razdoblja, razmjerno prirodni rizika.

(3) Ukoliko gospodarski subjekt ne poduzme prikladne korektivne mjere, federalni tržni inspektor poduzima sve prikladne privremene mjere kojima zabranjuje ili ograničava stavljanje na raspolaganje građevnih proizvoda na domaćem tržištu, povlači ih s tržišta ili ih opoziva.

(4) Federalni tržni inspektor posebno naznačuje je li neusklađenost posljedica nemogućnosti proizvoda da postigne objavljeno svojstvo i/ili da zadovolji zahtjeve u svezi s ispunjenjem glavnih uvjeta za građevine propisane ovim Zakonom, tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom koji donosi ministar ili nedostataka usklađenih tehničkih specifikacija ili specifične tehničke dokumentacije.

(5) Ukoliko u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda sudjeluje imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, federalni tržni inspektor, obavještava imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

(6) Federalni tržni inspektor o mjerama iz stavka (3) ovoga članka obavještava, bez odlaganja, Ministarstvo, kao i o podacima potrebnim za identifikaciju neusklađenog građevnog proizvoda, podrijetlu građevnog proizvoda, prirodni navodne nesukladnosti i uključenog rizika, prirodni i trajanju poduzetih mjera, kao i argumenata koje je predočio relevantni gospodarski subjekt.

Članak 54.

(Postupanje federalnog tržnog inspektora ako usklađeni građevni proizvod predstavlja rizik po zdravlje i sigurnost)

- (1) Ukoliko nakon provedene procjene, sukladno članku 53. ovoga Zakona, federalni tržni inspektor osnovano posumnja da, iako je usklađen sa ovim Zakonom, tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom koji donosi ministar, građevni proizvod ipak predstavlja rizik pri ispunjenju temeljnih uvjeta za građevinu, zdravlje ili sigurnost osoba ili druge aspekte zaštite javnog interesa, o tome će odmah obavijestiti nadležnog sanitarnog i okolišnog inspektora, te u slučaju potrebe i druge nadležne inspektore, sukladno posebnim propisima.
- (2) Nadležni inspektor iz stavka (1) ovog članka dužan je postupiti sukladno s obavještenjem federalnog tržnog inspektora, te izvršiti neposredan nadzor kod gospodarskog subjekta i rješenjem naložiti poduzimanje mjera kako bi zajamčio da predmetni građevni proizvod,

jednom kada je stavljen na tržište, više ne predstavlja taj rizik, da povuče građevni proizvod s tržišta ili da ga opozove unutar razumnog razdoblja, razmjerno prirodi rizika.

- (3) Gospodarski subjekt osigurava da su poduzete sve korektivne mjere shodno rješenju nadležnog inspektora, glede građevnih proizvoda iz stavka (1) ovoga članka koje je taj gospodarski subjekt učinio dostupnim na tržištu.

Članak 55.

(Ovlaštenja federalnog tržnog inspektora)

(1) Federalni tržni inspektor u vršenju nadzora nad tržištem nad primjenom ovoga Zakona i podzakonskih akata, kod proizvođača, ovlaštenog predstavnika i uvoznika, odnosno kantonalni tržni inspektor u vršenju nadzora nad tržištem kod distributera, ima pravo i obvezu da:

- a) zahtijeva od nadziranih subjekata sve podatke i potrebna dokumenta o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava i druge dokaze o usklađenosti građevnog proizvoda sa zahtjevima utvrđenim ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona;
- b) poduzima potrebne radnje u cilju provođenja pregleda i ispitivanja građevnog proizvoda i nakon njegovog stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu, a radi provjere usklađenosti građevnog proizvoda sa svojstvima objavljenim u izjavi o svojstvima građevnog proizvoda, odredbama ovoga Zakona i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona;
- c) uzima uzorke građevnog proizvoda i daje na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti sa svojstvima objavljenim u izjavi o svojstvima građevnog proizvoda, odredbama ovoga Zakona i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Nadležni organ tržnog nadzora koji ne raspolaže potrebnim stručnim kapacitetima ili opremom za provođenje pregleda ili ispitivanja iz stavka (1) toč. b) i c) ovog članka, u okviru inspekcijskog nadzora, može po zahtjevu nadležnog inspektora povjeriti obavljanje ovih radnji akreditiranom tijelu, sukladno odgovarajućom tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom, ukoliko ne postoji tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava imenovano sukladno odgovarajućom tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom.

(3) Tijelu za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, odnosno akreditiranom tijelu iz stavka (2) ovoga članka može se povjeriti obavljanje radnji iz stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka, ukoliko nije bilo uključeno u ispitivanje i ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava predmetnog građevnog proizvoda prije njegovog stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu.

Članak 56.

(Dužnosti tržnog inspektora)

(1) U vršenju tržnog nadzora nadležni inspektor ima dužnost da gospodarskom subjektu koji građevni proizvod stavlja na tržište:

- a) naloži dostavljanje izjave o svojstvima građevnog proizvoda izrađene sukladno ovom Zakonu, tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom;
- b) naloži da građevni proizvodi moraju da prate propisane tehničke upute, odnosno upute i podatke o sigurnosti, ukoliko utvrdi da su one nepotpune ili ukoliko ne prate građevni proizvod;
- c) privremeno zabrani stavljanje na raspolaganje na tržištu, ponudu isporuke, oglašavanje ili izlaganje građevnog proizvoda u periodu potrebnom za različite preglede i ispitivanja, odnosno dok postoji osnovana sumnja da taj proizvod nije usklađen s svojstvima objavljenim u izjavi o svojstvima građevnog proizvoda, odredbama ovoga Zakona i provedbenim propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona;

- d) naredi otklanjanje utvrđenih nesukladnosti i odredi primjereno razdoblje za njihovo otklanjanje;
- e) rješenjem zabrani ili ograniči stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu nesukladnih građevnih proizvoda, ili naredi njihovo povlačenje sa tržišta ili opoziv od krajnjeg korisnika;
- f) rješenjem naloži da gospodarski subjekt, bez odlaganja, osigura da građevni proizvod bude opozvan ili povučen ili da rješenjem zabrani stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu građevnog proizvoda koji nije usklađen sa zahtjevima propisanim ovim Zakonom, tehničkom specifikacijom ili provedbenim propisom i predstavlja ozbiljan rizik, uključujući ozbiljan rizik čije posljedice nisu trenutne i zahtijevaju hitno postupanje;
- g) rješenjem naloži da gospodarski subjekt poduzme sve potrebne mjere kako bi za građevni proizvod, koji i pored usklađenosti sa zahtjevima iz ovoga Zakona, tehničkih specifikacija ili provedbenog propisa, predstavlja rizik po zdravlje i sigurnost, osigurao da prilikom stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu više ne predstavlja rizik, građevni proizvod povukao sa tržišta ili opozvao u roku srazmjerno prirodni tog rizika;
- h) rješenjem naložiti uništavanje nesukladnih građevnih proizvoda sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine, ako je to neophodno za zaštitu zdravlja i sigurnost ljudi, životinja i biljaka, okoliša i imovine.

(2) Nadležni tržišni inspektor će gospodarskom subjektu naložiti otklanjanje formalnih neusklađenosti i odrediti primjereno razdoblje za otklanjanje ako utvrdi da građevni proizvod koji je stavljen na tržište ili učinjen dostupnim na tržištu:

- a) nije označen oznakom usklađenosti ili je oznaka usklađenosti postavljena u suprotnosti sa odredbama ovoga Zakona i propisima kojima se uređuje tržišni nadzor i način stavljanja, kao i oblik, izgled i sadržaj oznaka usklađenosti;
- b) nije praćen dokumentom o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava;
- c) nije praćen izjavom o svojstvima ili je izjava o svojstvima nepotpuna;
- d) nije praćen propisanim tehničkim uputama ili su tehničke upute nepotpune;
- e) nije praćen odgovarajućom tehničkom dokumentacijom ili je ta dokumentacija nepotpuna.

(3) Ako gospodarski subjekt u određenom razdoblju ne otkloni nesukladnost iz stavka (2) ovoga članka, nadležni tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim se zabranjuje ili ograničava stavljanje na raspolaganje na tržištu građevnog proizvoda ili opoziva ili povlači sa tržišta građevni proizvod sa formalnim nedostatkom.

(4) Kad nadležni tržišni inspektor poduzima mjere iz ovoga članka, mora da postupa tako da se te mjere provode na način srazmjerno ozbiljnosti rizika i vodeći računa da poduzeta mjera bude primjerena vrsti opasnosti ili rizika.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja inspektora iz stavka (1) toč. f), g) i h) ovoga članka i stavka (3) ovoga članka ne odlaže izvršenje rješenja.

Članak 57.

(Troškovi inspekcijskog postupka)

Usluga ispitivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda, kao i druge usluge koje nastanu u postupku poduzimanja mjera nadležne tržišne inspekcije, provode se sukladno s Zakonom o inspekcijama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 73/14, 19/17 -odluka US) i Pravilnikom o uzimanju uzoraka i proizvoda i njihovo dostavljanje stručnim institucijama („Službene novine Federacije BiH“, broj 102/16).

Članak 58.
(Obveze nadziranih subjekata)

Tijela za tehničko ocjenjivanje, imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, gospodarski subjekti i druge osobe koje su uključene u postupak proizvodnje, stavljanja na tržište i stavljanje na raspolaganje na tržištu građevnih proizvoda dužni su da Ministarstvu ili organima ovlaštenim za sprovođenje nadzora sukladno s ovim Zakonom omoguće pregled svih prostorija i uvid u sve radnje i/ili dokumente vezane za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnog proizvoda, tehničko ocjenjivanje, stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu građevnog proizvoda.

POGLAVLJE XI – KAZNE NE ODREDBE

Član 59.

(Tijela za tehničko ocjenjivanje i Tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000 KM kaznit će se za prekršaj tijelo za tehničko ocjenjivanje koje provodi ocjenjivanje stalnosti svojstava, odnosno izdaje tehničke ocjene bez rješenja iz članka 33. stavak (1) ovoga Zakona, izvan područja utvrđenog tim rješenjem ili nakon donošenja rješenja o prestanku važenja rješenja o imenovanju u cijelosti ili pojedinih dijelova iz dispozitiva predmetnog rješenja iz članka 33. stavak (1) ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000 KM kaznit će se za prekršaj imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava koje provodi ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava bez rješenja iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona, izvan područja utvrđenog tim rješenjem ili nakon donošenja rješenja o prestanku važenja rješenja o imenovanju u cijelosti ili pojedinih dijelova iz dispozitiva predmetnog rješenja, iz članka 37. stavak (1) ovoga Zakona.

(3) Za prekršaj iz st. (1) i (2) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM i odgovorna osoba imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, odnosno odgovorna osoba imenovanog tijela za tehničko ocjenjivanje.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM kaznit će se za prekršaj tijelo za tehničko ocjenjivanje, odnosno imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava ako ne podnese izvješće Ministarstvu sukladno obvezama iz članka 35. st. (1) i (2) ovoga Zakona, odnosno članka 44. st. (1) i (2) ovoga Zakona;

(5) Za prekršaj iz stavka (4) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM i osoba odgovorna za tehničko ocjenjivanje, odnosno odgovorna osoba u imenovanom tijelu za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

Član 60.

(Gospodarski subjekti)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000 KM kaznit će se za prekršaj gospodarski subjekt ukoliko:

- a) stavi na tržište građevni proizvod koji nije usklađen sa propisanim zahtjevima sukladno članku 17. stavak (1), a u svezi sa člankom 5. ovoga Zakona ili učini dostupnim na tržištu građevni proizvod koji nije usklađen sa propisanim zahtjevima sukladno članku 18. stavak (1), a u svezi sa člankom 5. ovoga Zakona;
- b) ne dostavi federalnom tržišnom inspektoratu izjavu o svojstvima i tehničku dokumentaciju sukladno članku 16. stavak (1) točka a) i člankom 17. stavak (11) ovoga Zakona;
- c) stavi ili učini dostupnim na tržištu građevni proizvod dok postoji sumnja da taj proizvod nije usklađen sa svojstvima navedenim u izjavi o svojstvima ili usklađen sa drugim zahtjevima iz ovoga Zakona sukladno članku 17. stavak (3) i članku 18. stavak (3) ovoga Zakona i ne obavijesti odgovarajuće gospodarske subjekte i nadležnog tržišnog inspektora sukladno članku 17. stavak (4) i članku 18. stavak (4) ovoga Zakona;
- d) ne osigura da građevni proizvod prate propisane tehničke upute sukladno članku 15. stavak (8) i članku 17. stavak (6) ovoga Zakona;
- e) stavi ili učini dostupnim na tržištu građevni proizvod za koji nije osigurao ispunjenje uvjeta iz članka 17. stavak (2) i članka 18. stavak (2) ovoga Zakona;
- f) ne osigura uvjete skladištenja ili transporta iz članka 17. stavak (7) i članka 18. stavak (5) ovoga Zakona;
- g) ne postupi sukladno članka 15. stavak (12), članka 16. stavak (1) točka c), članka 17. stavak (13) i članka 18. stavak (9) ovoga Zakona;
- h) ne poduzme potrebne korektivne mjere, ne povuče s tržišta, odnosno ne opozove građevni proizvod sukladno članku 15. stavak (9), članku 17. stavak (9) i članku 18. stavak (6) ovoga Zakona i ne obavještava nadležnog tržišnog inspektora sukladno članku 15. stavak (10), članku 17. stavak (10) i članku 18. stavak (7) ovoga Zakona;
- i) ne vrši ispitivanje uzoraka građevnih proizvoda, ne provjerava da li postoje pritužbe, nesukladni i opozvani proizvodi i ne vodi evidenciju sukladno članku 15. stavak (5) i članku 17. stavak (8) ovoga Zakona;
- j) nije osigurao uspostavu postupaka sukladno članku 15. stavak (4) ovoga Zakona;
- k) ne povuče s tržišta, ne opozove, ponovno učini dostupnim na tržištu nesukladni građevni proizvod koji predstavlja ozbiljan rizik, uključujući i ozbiljan rizik čije posljedice nisu trenutne i zahtijevaju hitno postupanje prema nalogu nadležnog inspektora određenog rješenjem iz članka 56. stavak (1) točka f) ovoga Zakona;
- l) ne povuče, opozove ili ne poduzme sve potrebne mjere prema nalogu nadležnog inspektora utvrđenom rješenjem iz članka 56. stavak (1) točka g) ovoga Zakona;
- m) ne uništava nesukladne građevne proizvode sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša prema rješenju nadležnog inspektora iz članka 56. stavak (1) točka h) ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM i odgovorna osoba u gospodarskom subjektu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000 KM kaznit će se za prekršaj gospodarski subjekt ako:

- a) ne postupi po rješenju nadležnog inspektora za otklanjanje nesukladnosti iz članka 56. stavak (3) ovoga Zakona;
- b) ne čuva tehničku dokumentaciju i izjavu o svojstvima sukladno članku 15. stavak (3) ovoga Zakona.

(4) Za prekršaj iz stavka (3) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM i odgovorna osoba u gospodarskom subjektu.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM kaznit će se za prekršaj gospodarski subjekt ako ne poštuje obveze utvrđene člankom 15. stavak (11), člankom 16. stavak (1) točkom b),

člankom 17. stavak (12), člankom 18. stavak (8) i člankom 20. ovoga Zakona na obrazloženi zahtjev nadležnog organa.

(6) Za prekršaj iz stavka (5) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM i odgovorna osoba u gospodarskom subjektu.

POGLAVLJE XII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 61.

(Započeti postupci)

Postupci izdavanja isprava o usklađenosti za građevne proizvode započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno do početka primjene provedbenih propisa za predmetni građevni proizvod i predmetno područje građevnih proizvoda donesenih sukladno ovom Zakonu, okončat će se sukladno propisima po kojima su započeti.

Član 62.

(Tijela koja sprovode postupke ispitivanja i/ili ocjenjivanja usklađenosti)

Tijela koja sprovode postupke ispitivanja i/ili ocjenjivanja usklađenosti koja ispunjavaju uvjete utvrđene Zakonom o građevnim proizvodima („Službene novine Federacije BiH“, broj 78/09), nastavljaju da obavljaju poslove ispitivanja i/ili ocjenjivanja usklađenosti za određeno područje građevnih proizvoda, na način i pod uvjetima utvrđenim tim zakonom, a najduže do isteka važenja ovlaštenja izdanih na osnovu tog zakona.

Članak 63.

(Ovlaštenje za donošenje provedbenih propisa)

(1) Provedbene propise donosi ministar.

(2) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti:

a) Pravilnik kojim se uređuje popis bosanskohercegovačkih standarda kojim su preuzete usklađene europske norme (PBS) i popis bosanskohercegovačkih dokumenata za ocjenjivanje (PBDO) sa utvrđenim datumima početka njihove primjene, koji se primjenjuju sukladno s ovim Zakonom (članak 21. stavak (6) ovoga Zakona),

b) Pravilnik kojim se propisuje način imenovanja i oduzimanja odobrenja tijelu za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava i tijelu za tehničko ocjenjivanje, kao i način utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za imenovanje ovih tijela (čl. 33. stavak (2) i 37. stavak (2) ovoga Zakona) i

c) Pravilnik kojim se utvrđuje postupak provjere valjanosti dokumenata o provedenom ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava građevnog proizvoda izdanih u inozemstvu, kao i popis građevnih proizvoda na koji će se postupak provjere primjenjivati (članak 47. stavak (2) ovoga Zakona).

Članak 64.

(Primjena ranije donesenih provedbenih propisa)

Do donošenja provedbenih propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, primjenjivat će se provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o građevnim proizvodima („Službene novine Federacije BiH“, broj 78/09).

Članak 65.

(Prestanak važenja)

Početak primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o građevnim proizvodima („Službene novine Federacije BiH“, broj 78/09).

Član 66.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a početak će se primjenjivati protekom 18 mjeseci od dana stupanja na snagu.

PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

PREDSJEDAVAJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Aneks I

TABELA PODRUČJA GRAĐEVNIH PROIZVODA

ŠIFRA PODRUČJA	PODRUČJE PROIZVODA
1	predgotovljeni obični/lagani/autoklavirani porasto betonski proizvodi;
2	vrata, prozori, zaklopci, ulazna vrata i srodni proizvodi
3	membrane, uključujući nanijete u tekućem stanju, i sklopovi (za kontrolu vode i/ili vodene pare)
4	proizvodi za toplinsku izolaciju i spregnuti izolacijski sklopovi / sustavi
5	konstrukcijski ležajevi i svornjaci za konstrukcijske zglobove
6	dimnjaci, dimovodi i posebni proizvodi
7	gipsani proizvodi
8	geotekstili, geomembrane i srodni proizvodi
9	ovješene fasade/obloge/zabrtvljene staklene konstrukcije
10	pričvršćena protupožarna oprema (požarni alarmi/detektori, pričvršćeni protupožarni proizvodi, proizvodi za kontrolu požara i dima i suzbijanje eksplozije)
11	sanitarni uređaji
12	pričvršćena prometna oprema: cestovna oprema
13	proizvodi od konstrukcijskog drva/elementi i pomoćni dijelovi
14	paneli na osnovi drva i elementi
15	cement, građevna vapna i druga hidraulička veziva
16	čelik za armiranje i prednapinjanje betona (i pomoćni dijelovi) i sklopovi za naknadno napinjanje
17	ziđe i srodni proizvodi i zidni elementi, mortovi i pomoćni dijelovi
18	proizvodi za inženjerstvo otpadnih voda
19	podne obloge

20	konstrukcijski metalni proizvodi i pomoćni dijelovi
21	završni proizvodi unutarnjih i vanjskih zidova i plafona i sklopovi unutarnjih pregrada
22	krovni pokrovi, krovni svjetlici, krovni prozori i pomoćni proizvodi i krovni sklopovi
23	proizvodi za gradnju cesta
24	agregati
25	građevni adhezivi
26	proizvodi srodni s betonom, mortom i injekcijskom masom
27	uređaji za grijanje prostora
28	cijevi, spremnici i pomoćni dijelovi koji nisu u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju
29	građevni proizvodi u dodiru s vodom namijenjenom za ljudsku potrošnju
30	proizvodi od ravnog stakla, profiliranog stakla i staklenih blokova
31	kabeli za struju, kontrolu i komunikacije
32	brtvila za spojeve
33	proizvodi za pričvršćenje
34	sklopovi i jedinice zgrada i predgotovljeni elementi
35	proizvodi za zaustavljanje požara, brtvljenje i zaštitu od požara i proizvodi za usporavanje požara

Aneks II

PREGLED TEMELJNIH UVJETA ZA GRAĐEVINE

Građevine moraju, u cijelosti i u svojim zasebnim dijelovima, biti prikladne za njihovu namjeravanu uporabu, posebno vodeći računa o zdravlju i sigurnosti osoba uključenih tijekom životnoga ciklusa građevine. Uz uobičajeno održavanje, građevine moraju zadovoljiti navedene temeljne uvjete za građevine u ekonomski prihvatljivom uporabnom vijeku.

1. Mehanička otpornost i stabilnost

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da opterećenja koja na nju mogu djelovati tijekom gradnje i uporabe ne mogu dovesti do jedne od sljedećih pojava:

- a) rušenja cijele građevine ili njezinog dijela;
- b) velikih deformacija nedopustivog stupnja;
- c) oštećenja drugih dijelova građevine, instalacija ili ugrađene opreme zbog velikih deformiranja nosive konstrukcije;
- d) oštećenja zbog događaja, u mjeri koji je nesrazmjerna izvornom uzroku.

2. Sigurnost u slučaju požara

Građevine moraju biti projektirane i izgrađene tako da u slučaju izbijanja požara:

- a) nosivost građevine može biti očuvana tijekom određenog vremena;
- b) stvaranje i širenje požara i dima u građevini je ograničeno;
- c) širenje požara na susjedne građevine bude ograničeno;
- d) korisnici mogu napustiti građevinu ili na drugi način biti spašeni;
- e) sigurnost spasilačkog tima je uzeta u razmatranje.

3. Higijena, zdravlje i okoliš

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da tijekom svog životnog ciklusa ne ugrožava higijenu ili zdravlje i sigurnost radnika, stanovnika ili susjeda, te da tijekom svog životnog ciklusa nemaju previše velik utjecaj na kvalitetu okoliša ili klimu, tijekom gradnje, uporabe ili uklanjanja, a posebno kao rezultat sljedećih pojava:

- a) ispuštanja otrovnog plina;
- b) emisije opasnih tvari, hlapljivih organskih sastojaka (VOC), stakleničkih plinova ili opasnih čestica, u unutarnji ili vanjski zrak;
- c) emisije opasnog zračenja;
- d) otpuštanja opasnih tvari u podzemne vode, morske vode, površinske vode ili tlo;
- e) otpuštanja opasnih tvari u pitku vodu ili tvari koje inače imaju negativan utjecaj na pitku vodu;
- f) pogrešnog ispuštanja otpadnih voda, emisije dimovodnih plinova ili pogrešnog odlaganja krutog ili tekućeg otpada;
- g) prisutnost vlage u dijelovima građevine ili na površinama u građevini.

4. Sigurnost i pristupačnost pri uporabi

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da ne predstavlja neprihvatljive rizike od nezgoda ili oštećenja pri uporabi ili pogonu, kao što su klizanje, pad, sudar, opekline, električni udari, povreda od eksplozija i provale. Posebno, građevine moraju biti projektirane i izgrađene vodeći računa o pristupačnosti i uporabi osobama smanjene pokretljivosti.

5.   Zaštita od buke

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da buka koju zamjećuju korisnici ili ljudi u blizini ostaje na razini koja neće ugroziti zdravlje i dopustiti im spavanje, odmor i rad u zadovoljavajućim uvjetima.

6.   Gospodarenje energijom i očuvanje topline

Građevine i njihove instalacije grijanja, hlađenja, rasvjete i ventilacije moraju biti projektirane i izgrađene tako da je količina energije koju one zahtijevaju u uporabi mala, uzimajući u obzir korisnike i klimatske uvjete lokacije. Građevine moraju biti i energetske učinkovite, tako da troše što je moguće manje energije tijekom svoje gradnje i razgradnje.

7.   Održiva uporaba prirodnih izvora

Građevine moraju biti projektirane, izgrađene i uklonjene tako da je uporaba prirodnih izvora održiva i da je posebno zajamčena:

- a) ponovna uporaba ili mogućnost recikliranja građevine, njezinih materijala i dijelova nakon uklanjanja;
- b) trajnost građevine;
- c) uporaba ekoloških sirovina i sekundarnih materijala pri gradnji građevine.

Aneks III

OPISI RADNJI U POSTUPCIMA OCJENJIVANJA I PROVJERE STALNOSTI SVOJSTAVA

1. SUSTAVI OCJENJIVANJA I PROVJERE STALNOSTI SVOJSTAVA

1.1 Sustav 1+

a) Proizvođač provodi:

- kontrolu tvorničke proizvodnje;
- daljnje ispitivanje uzoraka koje proizvođač uzima u proizvodnom pogonu sukladno s propisanim planom ispitivanja.

b) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava donosi odluku o izdavanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju certifikata o stalnosti svojstava proizvoda na temelju ishoda sljedećih ocjenjivanja i provjera koje to tijelo provodi:

- ocjenjivanja svojstava građevnog proizvoda koje se provodi na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije proizvoda;
- početnog pregleda proizvodnog pogona i kontrole tvorničke proizvodnje;
- kontinuiranog nadzora, ocjenjivanja i vrednovanja kontrole tvorničke proizvodnje;
- ispitivanja slučajnih uzoraka koje imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava uzima u proizvodnom pogonu ili skladišnim prostorima proizvođača.

1.2 Sustav 1

a) Proizvođač provodi:

- kontrolu tvorničke proizvodnje;
- daljnje ispitivanje uzoraka koje proizvođač uzima u proizvodnom pogonu sukladno s propisanim planom ispitivanja.

b) Imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava donosi odluku o izdavanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju certifikata o stalnosti svojstava proizvoda na temelju ishoda sljedećih ocjenjivanja i provjera koje to tijelo provodi:

- ocjenjivanja svojstava građevnog proizvoda koje se provodi na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije proizvoda;
- početnog pregleda proizvodnog pogona i kontrole tvorničke proizvodnje;
- kontinuiranog nadzora, ocjenjivanja i vrednovanja kontrole tvorničke proizvodnje.

1.3 Sustav 2+

a) Proizvođač provodi:

- ocjenjivanje svojstava građevnog proizvoda na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije tog proizvoda;
- kontrolu tvorničke proizvodnje;
- ispitivanje uzoraka koje proizvođač uzima u proizvodnom pogonu sukladno s propisanim planom ispitivanja.

b) Imenovano tijelo za certificiranje kontrole tvorničke proizvodnje donosi odluku o izdavanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju certifikata o sukladnosti kontrole tvorničke proizvodnje na temelju ishoda sljedećih ocjenjivanja i provjera koje provodi to tijelo:

- početnog pregleda proizvodnog pogona i kontrole tvorničke proizvodnje;
- kontinuiranog nadzora, ocjenjivanja i vrednovanja kontrole tvorničke proizvodnje.

1.4 Sustav 3

a) Proizvođač provodi kontrolu tvorničke proizvodnje.

b) Imenovani laboratorij ocjenjuje svojstva na temelju ispitivanja (utemeljenoga na uzorkovanju koje je proveo proizvođač), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije građevnog proizvoda.

1.5 Sustav 4

a) Proizvođač provodi:

- ocjenjivanje svojstava građevnog proizvoda na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije tog proizvoda;
- kontrolu tvorničke proizvodnje.

b) U okviru Sustava 4 nema zadaća koje zahtijevaju učešće imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

1.6 Građevni proizvodi za koje je izdana tehnička ocjena

Za građevni proizvod za koji je izdana tehnička ocjena, imenovano tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava koje provodi aktivnosti u okviru Sustava 1+, Sustava 1 i Sustava 3 i proizvođač koji provodi aktivnosti u okviru Sustava 2+ i Sustava 4, provode sve aktivnosti u okviru Sustava osim aktivnosti ocjenjivanja svojstava građevnog proizvoda koje se provodi na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne

dokumentacije proizvoda i tehničku ocjenu izdanu za građevni proizvod smatraju ocjenom svojstava tog građevnog proizvoda.

2. DODATNI UVJETI ZA KOMPETENCIJE TIJELA ZA OCJENJIVANJE I PROVJERU STALNOSTI SVOJSTAVA

2.1

Tijelo za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava građevnih proizvoda ispunjava dodatne uvjete u pogledu kompetencija ako ima dovoljan broj zaposlenika i drugih osoba sa stručnim znanjem i odgovarajućim iskustvom za obavljanje svih poslova u sustavu ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava za svaki građevni proizvod ili porodicu građevnih proizvoda za koje je imenovano, od kojih je najmanje jedna stručna osoba (zaposlena na neodređeno vrijeme) imenovana za odgovornu osobu za provedbu aktivnosti unutar sustava 1+, sustava 1, sustava 2+ ili sustava 3, za svaki građevni proizvod ili porodicu građevnih proizvoda.

2.2

Stručnom osobom iz točke 2.1 ovoga Priloga smatra se osoba koja je stekla odgovarajuće obrazovanje na razini izjednačenoj s osnovnim akademskim, odnosno stručnim studijem (VII stepen obrazovanja, sa zvanjem diplomirani inženjer), odnosno u obujmu od najmanje 240 ECTS bodova i najmanje tri godine radnog staža na sljedećim poslovima, od čega najmanje dvije godine radnog staža na jednom od tih poslova:

- 1) projektiranje i/ili proizvodnja građevnih proizvoda iz područja građevnih proizvoda kojoj taj građevni proizvod pripada;
- 2) ocjenjivanje sukladnosti, odnosno ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava građevnih proizvoda iz područja građevnih proizvoda u koje taj građevni proizvod spada;
- 3) projektiranje i/ili građenje građevina u strukovnom području u kojima se grade građevni proizvodi iz područja građevnih proizvoda u koje taj građevni proizvod spada;
- 4) normative i/ili o stručno-analitičkim poslovima u vezi s građevnim proizvodima.

2.3

Stručna osoba iz točke 2.1 ovoga Priloga osobito odgovara za:

- (1) preuzimanje/prihvatanje aktivnosti u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava;
- (2) osiguranje da aktivnosti u okviru sustava obavljaju stručno osposobljeni zaposlenici i/ili druge osobe angažirane na radu;
- (3) opremljenost tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava u pogledu opreme potrebne za obavljanje tih aktivnosti;
- (4) provođenje aktivnosti u postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava sukladno s propisima i pravilima struke;
- (5) osiguranje neovisnosti u obavljanju aktivnosti unutar sustava u odnosu na proizvođača, uvoznika i distributera građevnih proizvoda.

2.4

U slučaju laboratorija koji provodi aktivnosti ocjenjivanja i provjere svojstava građevnih proizvoda u odnosu na bitne značajke: reakcije na požar, otpornosti na požar, svojstva prilikom vanjskog požara, akustična svojstva odnosno emisije opasnih tvari, uvjeti iz točke 2.2 ovoga Priloga odnose se na znanja i iskustva u vezi s bitnim značajkama, neovisno o skupini područja proizvoda, odnosno građevnom proizvodu za koji se osoba imenuje.

Aneks IV

IZJAVA O SVOJSTVIMA

Broj _____

1. Naziv i/ili oznaka vrste građevnog proizvoda:	
2. Namjeravana uporaba ili uporabe građevnog proizvoda sukladno s odgovarajućom bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom:	
3. Naziv i adresa proizvođača:	
4. Naziv i adresa ovlaštenog predstavnika:	
5. Sustav ili sustavi ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda (AVCP), utvrđen sukladno s bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom:	
6a Primijenjeni tehnički propis:	
Imenovano tijelo ili imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava:	
6b Primijenjeni bosanskohercegovački standard na koji se poziva tehnički propis:	
Imenovano tijelo ili imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava:	
6c Primijenjeni bosanskohercegovački standard kojim je preuzeta usklađena europska norma (sa PBS), koji se primjenjuje sukladno s ovim:	
Imenovano tijelo ili imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava:	
6d Primijenjeni bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje:	
Bosanskohercegovačka tehnička ocjena:	
Tijelo za tehničko ocjenjivanje:	

Imenovano tijelo ili imenovana tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava:
7. Popis bitnih značajki i svojstva u vezi sa bitnim značajkama:
8. Odgovarajuća tehnička dokumentacija i/ili specifična tehnička dokumentacija:

Izradom ove izjave o svojstvima, proizvođač preuzima odgovornost za usklađenost građevnog proizvoda sa svojstvima objavljenim u ovoj izjavi o svojstvima, sukladno s Zakonom o građevnim proizvodima („Službene novine Federacije BiH“, broj __/__).

PROIZVOĐAČ:

[naziv] _____
U [mjesto] _____
Dana: [datum izdavanja] _____
[potpis] _____

Upute za sastavljanje izjave o svojstvima

1. Općenito

Namjena je ovih uputa pomoći proizvođačima pri sastavljanju izjave o svojstvima na temelju predložka iz ovoga Priloga (u daljnjem tekstu: „predložak“).

Prilikom izrade izjave o svojstvima proizvođač:

- 1) reproducira tekstove i naslove predložka koji nisu navedeni u uglastim zagradama;
- 2) upisuje u prazna polja neophodne podatke i informacije i zamjenjuje uglaste zagrade umetanjem potrebnih informacija.

Proizvođači mogu dodati u izjavu o svojstvima i uputu na internetsku stranicu na kojoj je primjerak izjave o svojstvima stavljen na raspolaganje sukladno s člankom 11. stavak (4) ovoga Zakona. Ta se informacija može uključiti nakon točke 8. predložka ili na drugome mjestu gdje ne utječe na čitljivost i jasnoću obveznih informacija.

2. Fleksibilnost

Prilikom sastavljanja izjave o svojstvima informacije propisane članom 10. ovoga Zakona navode se jasno, cjelovito i usuglašeno, pri čemu je moguće:

- 1) uporabiti drugačiji raspored od onog u predlošku;
- 2) kombinirati nekoliko točaka predloška u jednu točku;
- 3) prikazati točke predloška različitim redoslijedom ili s pomoću jedne ili više tablica;
- 4) ispustiti određene točke predloška koje nisu važne za proizvod za koji se sastavlja izjava o svojstvima (npr. budući da se izjava o svojstvima sastavlja na temelju tehničkog propisa,

bosanskohercegovačkog standarda na koji se poziva tehnički propis ili bosanskohercegovačkog standarda kojim je preuzeta usklađena europska norma (sa PBS), isključuje se primjena druge dvije mogućnosti). Ta se ispuštanja mogu odnositi i na točke o ovlaštenom predstavniku ili o uporabi odgovarajuće tehničke dokumentacije i specifične tehničke dokumentacije

5) prikazati točke predložka bez označivanja brojem.

3. Upute za popunjavanje izjave o svojstvima

Točke predložka	Upute
Broj izjave o svojstvima	Ovo je referentni broj izjave o svojstvima predviđen člankom 10. stavak (2), točka a) ovoga Zakona. Odabir broja prepušten je proizvođaču. Taj broj može biti jednak jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci vrste proizvoda iz točke 1. predložka.
Točka 1.	Navesti jedinstvenu identifikacijsku oznaku vrste proizvoda iz članka 10. stavak (2) točka b) ovoga Zakona. Prema članku 13. stavak (2) ovoga Zakona, jedinstvena identifikacijska oznaka koju je odredio proizvođač i koja prati bosanskohercegovačku oznaku usklađenosti povezana je s vrstom proizvoda, a time i s razinama ili razredima svojstava građevnog proizvoda, kako se navode u izjavi o svojstvima sastavljenoj za taj proizvod. Primateljima građevnih proizvoda, osobito njihovim krajnjim korisnicima nužno je omogućiti nedvosmisleno utvrđivanje tih razina ili razreda svojstava za bilo koji proizvod. Stoga je proizvođač dužan svaki građevni proizvod za koji je sastavljena izjava o svojstvima jedinstvenom identifikacijskom oznakom povezati s odgovarajućom vrstom proizvoda i određenim razinama ili razredima svojstava.
Točka 2.	Navesti namjenu ili, po potrebi, namjene građevnog proizvoda kako je predvidio proizvođač, sukladno s primjenjivom bosanskohercegovačkom tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.
Točka 3.	Navesti naziv, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig i kontaktnu adresu proizvođača, kako je propisano člankom 15. stavak (7) ovoga Zakona.
Točka 4.	Ova se točka se ispunjava samo ako je određen ovlašten predstavnik. U tom slučaju navesti ime i adresu za kontakt ovlaštenog predstavnika čije ovlaštenje obuhvaća zadaće iz članka iz članka 16. stavak (1) ovoga Zakona.
Točka 5.	Navesti broj ili brojeve primijenjenog sustava ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava (AVCP) građevnog proizvoda kako je utvrđeno u članku 30. stavak (1) ovoga Zakona. Ako se primjenjuje više sustava, navesti svaki od njih.
Točke. 6a, 6b i 6v	Budući da proizvođač izjavu o svojstvima sastavlja na temelju tehničkog propisa, bosanskohercegovačkog standarda na koji se poziva tehnički propis ili bosanskohercegovačkog standarda kojim je preuzeta usklađena europska norma (sa PBS), te tri različite okolnosti su prikazane u toč. 6.a, 6.b i 6.v, a u izjavi o svojstvima primjenjuje se i ispunjava samo jedna od njih. Ako se primjenjuje točka 6.a, tj. ako se izjava o svojstvima sastavlja na osnovu tehničkog propisa navodi se sljedeće:

	<p>a) naziv i broj službenog glasila u kojem je tehnički propis objavljen; b) identifikacijski broj imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.</p> <p>Ako se primjenjuje točka 6b, tj. ako se izjava o svojstvima sačinjava na osnovu bosanskohercegovačkog standarda na koji se poziva tehnički propis, navodi se sljedeće:</p> <p>a) referentni broj bosanskohercegovačkog standarda na koji se poziva tehnički propis i datum njezina izdavanja (datirana uputa), naziv tehničkog propisa i naziv i broj službenog glasila u kojem je tehnički propis objavljen; b) identifikacijski broj imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.</p> <p>Ako se primjenjuje točka 6v, tj. ako izjava o svojstvima sačinjava na temelju bosanskohercegovačkog standarda kojim je preuzeta usuglašena europska norma (sa PBS), navodi se sljedeće:</p> <p>a) referentni broj bosanskohercegovačkog standarda (sa PBS) i datum njezina izdavanja (datirana uputa); b) identifikacijski broj imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.</p>
Točka 6g	<p>Ako se primjenjuje točka 6g, tj. ako se izjava o svojstvima sačinjava na osnovu bosanskohercegovačke tehničke ocjene izdane za taj proizvod, navodi se sljedeće:</p> <p>a) broj bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje i datum njegova izdavanja; b) broj bosanskohercegovačke tehničke ocjene i datum njezinog izdavanja; v) naziv tijela za tehničko ocjenjivanje; g) identifikacijski broj imenovanog tijela za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.</p>
Točka 7.	<p>U ovoj točki navodi se sljedeće:</p> <p>a) popis bitnih značajka građevnog proizvoda, kako je utvrđeno u bosanskohercegovačkoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu za b) za svaku važnu značajku, objavljeno svojstvo iskazano razinom, razredom ili opisno, u odnosu na tu značajku, ili za one značajke za koje svojstva nisu objavljena.</p> <p>U ovoj točki bitne značajke građevnog proizvoda mogu se prikazati pomoću tablice u kojoj se pokazuje povezanost bosanskohercegovačkih tehničkih specifikacija ili tehničkog propisa sa sustavima ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava primijenjenim posebno za svaku bitnu značajku proizvoda, kao i za svojstvo u odnosu na svaku bitnu značajku.</p> <p>Svojstvo se objavljuje na jasan i izričit način. Iz tog razloga svojstvo u izjavi o svojstvima ne opisuje se samo navođenjem formule proračuna koju treba da primjenjuju primatelji. Razine ili razredi svojstava iskazani u referentnim dokumentima reproduciraju se u samoj izjavi o svojstvima i stoga se ne izražavaju samo upućivanjem na te dokumente u izjavi o svojstvima.</p>

	Međutim, osobito svojstva strukturnog ponašanja građevnog proizvoda izražavaju se upućivanjem na odgovarajuću proizvodnu dokumentaciju ili konstrukcijski proračun. U tom slučaju odgovarajuća dokumentacija prilaže se uz izjavu o svojstvima.
Točka 8.	Ova točka navodi se i ispunjava samo ako je upotrijebljena odgovarajuća tehnička dokumentacija i/ili specifična tehnička dokumentacija, sukladno čl. 31., 32. ili 33. ovoga Zakona, radi navođenja uvjeta s kojima je proizvod usuglašen. U tom slučaju, u ovoj točki se navodi sljedeće: a) referentni broj specifične tehničke dokumentacije i/ili odgovarajuće tehničke dokumentacije; b) zahtjevi s kojima je proizvod usklađen.
Naziv Mesto Datum izdavanja Potpis	Zamijeniti uglaste zagrade traženim informacijama i potpisom.

4. Promjena naziva građevnog proizvoda

U slučaju promijene naziva građevnog proizvoda izrađuje se nova izjava o svojstvima za taj građevni proizvod.

Aneks V OBLIK I SADRŽAJ OZNAKE USAGLAŠENOSTI "E"

Oblik i sadržaj oznake usaglašenosti "E" građevnih proizvoda:

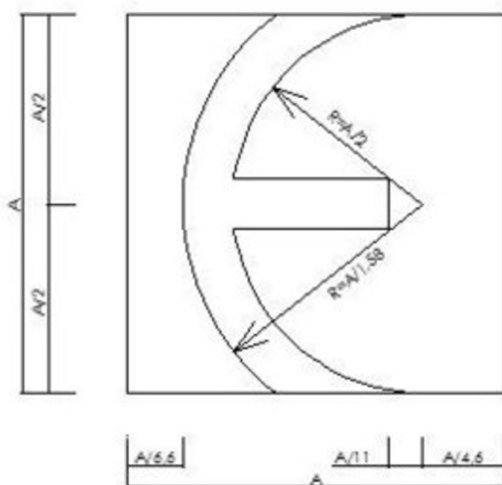
	<p>Ime proizvođača¹⁾</p> <p>Sjedište odnosno registrirana adresa proizvođača¹⁾</p> <p>Dvije posljednje znamenke godine u kojoj je prvi put bila postavljen oznaka usklađenosti "E"</p> <p>Referentni broj izjave o svojstvima</p> <p>Razina ili razred objavljenog svojstva u izjavi o svojstvima</p>
<p>Identifikacijski broj imenovanog tijela koje je sprovelo ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava²⁾</p>	<p>Primijenjena bosanskohercegovačka tehnička specifikacija ili tehnički propis</p> <p>Jedinstvena identifikacijska oznaka vrste građevnog proizvoda</p> <p>Namjeravanu uporabu koja je propisana u primijenjenoj bosanskohercegovačkoj tehničkoj specifikaciji ili tehničkom propisu³⁾</p>

1) Ili identifikacijska oznaka koja omogućuje jednostavno i bez ikakve dvojbe identifikaciju imena i adrese proizvođača.

2) Identifikacijski broj se upisuje u slučaju da je imenovano tijelo sudjelovalo u sprovođenju ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava.

3) Ako je primjenljivo.

Konstrukcija oznake usuglašenosti "E" građevnih proizvoda:

Ukoliko se oznaka usklađenosti "E" smanjuje ili povećava, odnosi dati na priloženom crtežu moraju se poštivati.

Ukoliko nije propisano posebnim propisom, različiti dijelovi oznake usuglašenosti "E" moraju imati iste vertikalne dimenzije koje ne smiju biti manje od 5 mm.

Aneks VI

BOSANSKOHERCEGOVAČKA TEHNIČKA OCJENA

Broj ____ od ____ [datum]

Opći dio

1. Tijelo za tehničko ocjenjivanje koje izdaje bosanskohercegovačku tehničku ocjenu:

2. Trgovački naziv građevnog proizvoda:

3. Porodica građevnih proizvoda kojoj pripada građevni proizvod:

4. Proizvođač:

5. Proizvodni pogon/pogoni:

6. Ova bosanskohercegovačka tehnička ocjena sadržava ____ stranica, uključujući ____ stranica ____ priloga (navesti broj priloga) koji čini (čine) sastavni dio ove ocjene.

Prilog/prilozi ____ sadržava/sadržavaju povjerljive informacije koje se ne objavljuju prilikom javnog objavljivanja bosanskohercegovačke tehničke ocjene.

7. Ova bosanskohercegovačka tehnička ocjena izdaje se sukladno s člankom 29. stavak (1) Zakona o građevnim proizvodima („Službene novine Federacije BiH“ broj ____/____), a na temelju bosanskohercegovačkog dokumenta za ocjenjivanje broj: _____ („Službene novine Federacije BiH“ broj ____/____).

Posebni dijelovi

8. Tehnički opis građevnog proizvoda:

9. Specifikacija namjeravane uporabe (namjeravanih uporaba) građevnog proizvoda sukladno s primjenjivim bosanskohercegovačkim dokumentom za ocjenjivanje:

10. Svojstva građevnog proizvoda i upute na metode korištene za njihovo ocjenjivanje:

*(navesti broj „Službenih novina Federacije BiH“ u kojima je objavljeno pozivanje na bosanskohercegovački dokument za ocjenjivanje)

11. Primijenjeni sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnog proizvoda sa uputom na njego pravni temelj:

12. Tehničke pojedinosti potrebne za provedbu sustava za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, kako je to predviđeno u primjenjivom bosanskohercegovačkom dokumentu za ocjenjivanje:

Izdano u _____, dana ____/____ 20__
Odgovorna osoba (potpis) _____
Prilog/prilozi (broj): _____

Aneks VII

UVJETI ZA IMENOVANJE TIJELA ZA TEHNIČKO OCJENJIVANJE

Tablica 1. Uvjeti za nadležnost tijela za tehničko ocjenjivanje

(1)	(2)	(3)	(4)
Nadležnost	Opis Nadležnosti	Uvjet za imenovanje tijela za tehničko ocjenjivanje	Osvjedočenje u ispunjenje uvjeta iz kolone (3)
Točka 1. Analiza rizika	Identificirati moguće rizike i koristi od uporabe inovativnih građevnih proizvoda u nedostatku utvrđenih/konsolidiranih tehničkih podataka u svezi s njihovim svojstvima prilikom ugradnje u građevine.	Tijelo za tehničko ocjenjivanje se osniva sukladno sa posebnim propisom i ima status pravne osobe. Neovisno je od aktera i svih posebnih interesa. Tijelo za tehničko ocjenjivanje zapošljava osoblje koje ispunjava sljedeće:	Za toč. (a), (b), (c), (d) i (f), za svako područje proizvoda za koje se imenuje: - ako zapošljava najmanje jednu osobu koja je stekla odgovarajuće obrazovanje (vidjeti Napomenu 1) i najmanje ukupno osam godina radnog iskustva na poslovima iz točke od 2.1 do 2.4 (vidjeti Napomenu 2), od čega najmanje četiri godine na jednom od poslova iz toč. 2.3. ili 2.4.
Točka 2. Utvrđivanje tehničkih kriterija	Pretvoriti rezultat analize rizika u tehničke kriterije za procjenu ponašanja i svojstava građevnih proizvoda glede ispunjenja primjenjivih nacionalnih uvjeta; Zajamčiti tehničke podatke potrebne sudionicima u postupku izgradnje kao mogućim korisnicima građevnih proizvoda (proizvođači, projektanti, podugovarači, instalateri).	(a) objektivnost i jasnu tehničku prosudbu; (b) detaljno poznavanje bosanskohercegovačkih propisa i drugih uvjeta koji su na snazi u vezi sa područjima proizvoda za koje će biti imenovano; (c) opće znanje o građevinskoj praksi i detaljno tehničko znanje u vezi sa područjima proizvoda za koje će biti imenovano; (d) detaljno znanje o uključenim posebnim rizicima i tehničkim aspektima procesa izgradnje; (e) detaljno znanje o postojećim usklađenim normama i metodama ispitivanja u okviru područja proizvoda za koje će biti imenovano; (f) prikladne lingvističke vještine.	Za točku (e), za svako područje proizvoda za koje se imenuje: - ako zapošljava najmanje jednu osobu koja je stekla odgovarajuće obrazovanje (vidjeti Napomenu 1) i najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima iz točke od 2.1 do 2.4, od čega najmanje četiri godine na poslovima iz točke 2.2 (vidjeti Napomenu 2).
Točka 3. Postavljanje metoda ocjenjivanja	Osmisliti i ocijeniti odgovarajuće metode (testove ili izračune) za ocjenjivanje svojstava bitnih značajki građevnih proizvoda, vodeći računa o trenutačnom stanju tehničko tehnološkog razvoja.	Naknada dodijeljena osoblju tijela za tehničko ocjenjivanje ne ovisi o broju provedenih ocjenjivanja niti o	Ukupan broj zaposlenih u tijelu za tehničko ocjenjivanje ne može biti manji od tri.

		rezultatima takvih ocjenjivanja.	
Točka 4. Utvrđivanje posebne kontrole tvorničke proizvodnje	Razumjeti i ocijeniti proizvodni proces predmetnog građevnog proizvoda kako bi se identificirale prikladne mjere kojima se jamči stalnost proizvoda tijekom određenog proizvodnog procesa.	Tijelo za tehničko ocjenjivanje ima osoblje s odgovarajućim znanjem o odnosu između proizvodnog procesa i značajki proizvoda u svezi s kontrolom tvorničke proizvodnje.	Ako za svako područje proizvoda za koje se imenuje zapošljava najmanje jednu osobu koja je stekle odgovarajuće obrazovanje (vidjeti Napomenu 1) i najmanje ukupno osam godina radnog iskustva na poslovima iz točke od 2.1 do 2.4 (vidjeti Napomenu 2), od čega najmanje četiri godine na jednom od poslova iz točke 2.1 ili 2.2.
Točka 5. Ocjenjivanje proizvoda	Ocijeniti svojstva bitnih značajki građevnih proizvoda na temelju usuglašenog metoda prema usuglašenim kriterijima.	Osim uvjeta navedenih u toč. 1., 2. i 3., tijelo za tehničko ocjenjivanje ima pristup potrebnim sredstvima i opremi za ocjenjivanje svojstava osnovnih značajki građevnih proizvoda unutar proizvodnog područja za koje će biti imenovano.	Ako posjeduje ili ima ugovorena sredstva i opremu za ispitivanja primjenjivu na više od jednog građevnog proizvoda iz područja proizvoda za koje se imenuje.
Točka 6. Opće upravljanje	Zajamčiti dosljednost, pouzdanost, objektivnost i sljedivost stalnom primjenom odgovarajućih metoda upravljanja.	Tijelo za tehničko ocjenjivanje ima: <ul style="list-style-type: none"> a) dokazanu evidenciju poštovanja dobrog upravnog ponašanja; b) politiku i dodatne postupke kojima se jamči povjerljivost osjetljivih podataka unutar tijela za tehničko ocjenjivanje i svih njegovih partnera; c) sustav kontrole dokumenata kako bi se zajamčila registracija, sljedivost, održavanje i arhiviranje svih relevantnih dokumenata; d) mehanizam interne revizije i ocjene 	Ako ispunjava zahtjeve iz norme BAS EN ISO/IEC 17025 ili BAS EN ISO/IEC 17065 i to u okviru ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava ili izdavanja certifikata o stalnosti svojstava najmanje jednog građevnog proizvoda iz područja proizvoda za koje se imenuje, a što se dokazuje potvrdom o akreditaciji izdanom od strane Instituta za akreditiranje BIH.

		<p>menadžmenta kako bi se zajamčilo redovito nadziranje sukladnosti s prikladnim metodama upravljanja;</p> <p>e) postupak objektivnog rješavanja molbi i pritužbi.</p>	
<p>NAPOMENA 1: Odgovarajuće obrazovanje podrazumijeva stručnu spremu na razini izjednačenoj s osnovnim akademskim, odnosno stručnim studijem (VII stepen obrazovanja, sa zvanjem diplomirani inženjer), odnosno u obujmu od najmanje 240 ECTS bodova.</p> <p>NAPOMENA 2: Radno iskustvo podrazumijeva iskustvo koje je stečeno na poslovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Osmišljavanja i/ili proizvodnje građevnih proizvoda iz područja proizvoda u koje područje pripada i građevni proizvod za koju se osoba imenuje; 2.2 Ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda iz područja proizvoda u koje područje pripada i građevni proizvod za koju se osoba imenuje; 2.3 Projektiranja i/ili građenja građevina u strukovnom području u kojem se za građenje rabe građevni proizvodi iz područja proizvoda u koje područje pripada i građevni proizvod za koju se osoba imenuje ili 2.4 Normativnim i/ili stručno-analitičkim poslovima graditeljstva vezanim za građevne proizvode. 			

Tablica 2. Uvjeti za kompetencije tijela za tehničko ocjenjivanje

(1)	(2)
Opis odgovornosti stručne osobe za područje građevnih proizvoda	Kompetencija stručne osobe za područje građevnih proizvoda
<ol style="list-style-type: none"> 1. Preuzimanje poslova pripreme i donošenja tehničke ocjene; 2. Preuzimanje i postupanja s prijedlogom za tehničku ocjenu; 3. Pregled i ocjenjivanje tehničke dokumentacije građevnog proizvoda; 4. Pregled tvornice i procesa proizvodnje građevnog proizvoda; 5. Određivanje svojstava građevnog proizvoda za namjeravanu uporabu u dogovoru s podnositeljem zahtjeva; 6. Određivanje programa ispitivanja uporabljivosti građevnog proizvoda na temelju čega se određuju svojstva građevnog proizvoda za namjeravanu uporabu; 7. Ocjenjivanje prihvatljivosti dobivenih rezultata ispitivanja i/ili proračuna; 8. Razvoj programa rada za pripremu i donošenje tehničke ocjene; 9. Provođenje ispitivanja i/ili proračuna; 10. Vrednovanje rezultata provjere zahtijevanih svojstava građevnog proizvoda za namjeravanu uporabu; 11. Utvrđivanje sadržaja tehničke ocjene; 12. Izdavanje tehničke ocjene i 13. Osiguranje neovisnosti pri donošenju tehničke ocjene. 	<p>Stečeno odgovarajuće obrazovanje (vidjeti Tablicu 1, Napomena 1, ovoga Priloga) i najmanje osam godina radnog iskustva na poslovima iz točke 2.1 do 2.4 (vidjeti Tablicu 1., Napomena 2, ovoga Priloga), od čega najmanje četiri godine na jednom od tih poslova.</p>